

fritt

MEDELMSBLAD FALLSKJERMSEKSJONEN NORGES
NR. 3 2010 37. ÅRGANG

LUFTSPORTSFORBUND

fall

AKTUELT

- 4 Rekordformasjonen regnet bort
- 8 Nord-Norsk fallskjermunion & Skydive Elvenes
- 10 Euro Bigway Camp
- 12 Aerograd Kolomna
- 14 Vi kan hoppe fra så mye...
- 16 Bailout Up and coming
- 18 Tramp i kalotten Har tiden flydd fra Rikssenteret?
- 20 Tramp i kalotten Rikssenteret inn for kræsjlading?
- 22 Materiell HMA Liner
- 23 Materiell Styr – eller utstyr?
- 24 Fotokonkurranse
- 28 Vectorfestival Skydive Empuria Brava
- 30 Arizona Challenge
- 32 Minneord Einar Henriksen
- 34 Vossvind

KONKURRANSER/LAG

- 36 Norgesmesterskap på Voss
- 40 For konge og fedreland
- 42 Hvem er Polaris?
- 44 Norsk guld
- 46 Sweet freefly

FRA SENTRALT HOLD

- 48 Faste spalter fagsjef og leder
- 50 Idrettsnytt Knut A. Lien

SETT & HØRT

- 52 Down'n'dirty rykter og sladder fra inn- og utland
- 56 Klubbnytt Jarlsberg, perlen i Vestfold
- 58 Klubbnytt Nimbus Fallsjermklubb
- 60 Klubbnytt Flyshow på Andenes
- 62 Klubbnytt Voss FSK i sommer

Forsidebildet:

TROND BOLSTAD **Foto**

TROND TAR OSS MED INN I FORMASJONEN

UNDER TRENINGSHOPPENE MOT NORGESREKORD.

Materiellfrist

Materiellfrist for Frittfall #4/2010 og kalender 2011 er **12. november** – Utsendelse **10. desember**

Send stoff, ideer eller spørsmål til **kitt@frittfall.org**

Materiellfrist gjelder for redaksjonelt stoff og for booking av plass til annonser. Trykkeklart materiell til annonseplass leveres 10 dager før utsendelsesdato. Se frittfall.org for mer informasjon om frister og innlevering av materiell.

BILDER I FOKUS

Kitt**REDAKTØR**

Jeg har forsøkt meg med en fotokonkurranse i Frittfalls regi. Fin premie ble utlyst også. Årsaken til at jeg gjorde dette var rett og slett å sette fokus på stillbilder og å motivere flere til å ta bilder. De senere årene har tilgangen på bilder blitt mye dårligere enn den var. Færre fotografer sender inn bilder nå enn tidligere. Det er lengre mellom de gode bildene. Da mener jeg bilder med både motiv og kvalitet på plass. Glemte jeg å skrive at konkurransen var åpen for jenter?

Video tar ikke over for stillbilder. Digitalisering og Facebook gjør at det er enklere enn noen sinne å dele sine bilder med andre. Hvor ofte gidder du å spille av en video på Facebook i forhold til hvor ofte du åpner et fotoalbum? Eller hvor ofte ser du på de gamle hoppvideoene dine for nte gang? Som du gjør med bildene. Foto er rett og slett tøffere! Og evigvarende.

Det er snarere videoutstyret og liten kunnskap om foto som er en trussel for stillbildet. Bilder grabbet fra et HD-videokamera blir sjeldent bra. Det er ikke bare pixlene som teller.

Foto er langt mer enn å fange hele formasjonen i bilderammen. En fotograf kan være langt mer kreativ enn en videomann under trening og konkurranse. Hun kan jobbe med komposisjonen av bildet, motivet, bakgrunnen, eksponeringen. Være der når det skjer, samarbeide med organisatorer og hoppere om vinkler og motiver, mestre det tekniske. Det er jo en grunn til at noen tar finere bilder enn andre – foto er et fag. Og publikum er massivt – det myldrer av linselus der ute.

For noen år tilbake trengte vi et løft. Frittfall sponset i blant hoppbilletter for fotografer som ønsket å ta bilder utenom videohoppingen, på morohopp. Og jeg fremkalte en og annen film for en blakk fotograf. Kjøpte en skanner i feltet. Hypet bildene. Mange ble flinke og trakk opp hverandre. Det blomstret opp i fotomiljøet.

Hva må til for å øke fotointeressen igjen? Hva med å trekke inn erfarne fotografer til å holde miniseminar for å øke fotokunnskapen. Fotografene bør igjen få mulighet til å tjene penger på foto som på video. Da må klubbene tilbake til å selge inn foto som en del av tandempakken og i andre sammenhenger på feltet. Fotografer bør enes om distribusjon og prissetting. Og jeg skal gjøre mitt beste for å bidra til å få bildene på trykk. Det er jo stas!

Det er fototilgangen og fotokvaliteten som gjør Frittfall til verdens kuleste fallskjermblad! De gamle er fortsatt eldst, men dessverre oftest på bakken. Når kommer neste generasjon stillfotografer etter? Som med alt annet krever det litt lyst og ambisjoner. Ære og bereømmelse venter!

Redaksjonen: ansvarlig redaktør og annonse/økonomi: KITT GRØNNINGSÆTER - kitt@frittfall.org

fotojournalist: VIDAR ANTONSEN - vidar_antonsen@msn.com

Layout: MARIANNE HOLEN, Sago AS - marianne@sago.no • Trykk: RK Grafisk

REDAKSJONENS ADRESSE: FRITTFALL c/o Kitt, Furuveien 15, 3560 HEMSEDAL • Frittfall er et kvartalsvis medlemsblad og uavhengig organ for fallskjermseksjonen/Norges Luftsportforbund.

Ettertrykk ikke tillatt uten særskilt tillatelse. Artikler i Frittfall står for den enkelte signaturs egen regning og trenger ikke gjenspeile redaktøren, redaksjonen eller F/NLFs mening. Frittfall følger redaktørplakaten.

Artikler i bladet kan bli referert eller gjengitt i arkivet på www.frittfall.org

Utgiver: F/NLF: Norges Luftsportforbund, Rådhusgata 5b, 0106 OSLO Telefon: 23 01 04 50 • Kontakt F/NLF, Adresseendringer meldes F/NLF, ikke til Frittfall.

REKORDFORMASJONEN

"Dette var to artige gjennomføringer hvor vi endelig fikk hoppa Hercules i Norge igjen! Mange positive erfaringer og bare hyggelige mennesker. Storkoste meg selv om været ikke var helt på vår side. Hercules hopping og store formasjoner er gøy! Takk til alle som var med, og håper vi får mer av dette... :-)" Jacob

DET BLE IKKE NY NORSK REKORDFORMASJON DENNE GANGEN. DET SØRGET REGNVÆRET FOR. DET BLE LIKEVEL EN OPPVISNING I LOGISTIKK, ENTUSIASME OG FETE, NYE HERCULESER. NÅ SVEVER DET RUNDT ET BERETTIGET HÅP OM AT DET KAN KOMME EN NY SJANSE OM IKKE SÅ LENGE.

"Hvis du er hang-around og vurderer å trene for å være med neste gang - TREN! Det finnes ingenting som slår følelsen av et lite sekund vektløshet før du blir "revet" av rampa på en Hercules i 22 000 fot. Brutal dropspeed fra en drøm av et hoppfly." Didrik

ANDRÉ MELANFOTO

"Bare det å få mulighet til å være med på rekordforsøket er en opplevelse i seg selv, som fyller en med forventning, respekt og glede på en gang, rene fallskjermportens Kinderegg." Sjipparen

SIMEN GRANVIKEN TEKST OG FOTO

Lave skyer, regn og søle går greit hvis man bare skal sykle en kort tur over fjellet fra Rena. Men når 121 fallskjermhoppere skulle sette ny norsk rekordformasjon over Rena Leir Birkebeinerhelgen, uteble de nødvendige hullene til 22 000 fot når de trengtes som mest.

Etter to 60-manns treningshopp torsdag, ett 120-manns treningshopp og to reelle 121-manns rekordforsøk fredag, satt en lav, vedvarende og blytung regnhimmel en solid stopper for rekordhopping lørdag.

- Det er jo slik det er å være fallskjermhopper. Været kan vi ikke gjøre noe med. Jeg pleier å konsentrere meg om ting jeg kan gjøre noe med. Men det var leit. Da vi måtte ta beslutningen om kansellering, skjønnte jeg at jeg desverre ikke er ferdig med dette prosjektet ennå. Akkurat denne siste tanken gjorde meg kanskje aller mest oppgitt, sier prosjektleder Pål Bergan med et skjevt smil.

Innen rekevidde

Han kan gjerne være oppgitt, men for fallskjermnorge lover det godt at Bergan ikke føler seg ferdig.

Bergan har orget fallskjermrekorder i Norge og utlandet gjennom tre ti-år. Og han liker å avslutte det han holder på med. Siste tellende Norske fra 1999 med 108 over Rygge holder fortsatt som beste nasjonsrekord i verden etter russernes 160-manns.

- Er nivået på FS og storformasjon i Norge like bra som i 1990?

- Vanskelig å si, den har nok ikke økt vesentlig siden sist. Folk hopper mindre FS. Vi har en hard kjerne som har reist en del ut, men de er jo ikke så mange lenger.

- Med det du så på Rena, er rekorden inne rekkevidde slik du vurderer det?

- Erfaringer viser at man trenger seks til åtte rekordhopp for å lykkes. På Rena var det planlagt 12, men det ble altså bare gjennomført to. Vi så noen utfordringer med basen, men det hadde vi lett justert. I en så stor formasjon må

RON HOLANFOTO

RON HOLANFOTO

"Å stå som backfloater bakerst på rampa på en Hercules, i 22000 fot over Rena, gir circa samme lykkefølelse som å vinne toppgevinsten i vikinglotto..." Stig Siversten

"Jeg ser ingen grunn til å snakke stygt om ikke-komplette formasjoner. De er formasjoner de også..." Kari Hoel

REGNET BORT

ting avdekkes, stokkes og fikses. Hadde vi kommet lenger, ville nok enkelte nye, lenger ut i formasjonen fått synliggjort sine utfordringer. Noen av landets mest erfarne hoppere valgte å prioritere bort denne helgen, men jeg tror likevel rekorden er godt innenfor rekkevidde, sier Bergan.

Oksygensystemet overbeviste

Rekordforsøket på Rena har vært på planleggingsbordet i flere år. I fjor, ti år etter den forrige, ble rekordforsøket avlyst da Norges gamle Herculeser ble utfaset grunnet alder og bruksrestriksjoner.

Med nye C-130s på plass, har hele 335-skvadronen på Gardermoen vært involvert i hoppprosjektet. Tidligere fallskjermhopper og NK på skvadronen, Ørjan Askvik, hadde en lett jobb med å holde entusiasmen oppe.

Selv om Bergan har hatt en avgjørende rolle i prosjektet, har helt sentrale miljøer i Forsvaret denne gangen vært pådriver for å

realisere prosjektet – først og fremst FSK/HJK på Rena Leir.

Jon Storfors og hans team sørget for nødvendig forankring og trykk i forkant - og fasiliterte likegodt både fortrening og hele rekordforsøket i sitt anlegget på Rena.

Avgjørende for det endelige og avgjørnde klarsignalet ble likevel at det nyutviklede, sivile oksygensystemet ble godkjent på FML. Systemet med nesekateter og oksygenslanger helt frem til exitpunkt fungerte godt. Det norske systemet har fått helt nye ventilsystemer, sikkerhetsbarrierer og kontrollfunksjoner.

- Oksygensystemet overbeviste Forsvaret. I hvert av flyene hadde vi lege og eget oksygencrew. Dette fungerte veldig godt, og hopperne kunne konsentrere seg om utfordringene i fritt fall, sier Bergan.

Nytt forsøk

- Hva skjer nå? Blir det nye forsøk i nær fremtid?

- Rekorder vil alltid ligge der for å bli brutt. Nå kommer en periode med evaluering. Men vi er først og fremst avhengig av hva Forsvaret tenker i fortsettelsen. Det kommer ikke til å bli et nytt rekordprosjekt, men det kan tenkes at vi kan få en mulighet til å avslutte dette vi har startet. Beslutningen blir i såfall tatt i løpet av høsten.

- Aldri så galt at det ikke er godt for noe?
- Det kom masse bra ut av dette. Det er gjennomført til sammen mer enn tusen FS-hopp i forberedelser og trening. Folk har hatt det hyggelig sammen, blitt utfordret, levert prestasjoner og vist samhandling og glede. At vi hopperne kan bidra solid til Luftforsvarets humanitære prosjekt for kreftsyke barn er også en fin spiss på det hele - sier Bergan.

Et beløp på mellom 400 000 og 450 000 blir overført Luftforsvarets humanitære engasjement for kreftsyke barn i Norge.

"Takk til de aktive konkurransehopperne som stilte: Takk. Dere gir god ro til dem rundt dere, og det er viktig at folk får treffe dere. Til de andre som har vært og er så privilegerte at de er en del av landslagssystemet: Kjenner du ikke at det klør litt i samvittigheten når det skal settes NASJONAL rekord? It's pay back-time. Put your time/money where your mouth is!" Kjartan

"Organiseringen av rekordforsøket fremstår som meget solid. Det er uten tvil gjort mye bra arbeidet i forkant, og under forsøket. Bare synd det ble Birken vær..." Gøran

"Wow... Ut av en Hercules i 22000 Må bare oppleves. Hvis du ikke var der, bli med neste gang." Knut L.

"Stor takk til alle involverte som gjorde dette mulig. Dette gjelder naturligvis På sine menn og kvinner og ikke minst alle involverte fra forsvaret! Kult av dere å låne bort de nye lekene deres!" Halvor

"120 manns er mange det... Det var så mange folk i dusjen at eg visste ikkje kem eg vaska..." Kenneth C

"Neste gang ordner vi NOTAM hjemme på Bardufoss og har den som backup." Ståle

"Det er en mektig opplevelse å se to svære hercules på bakken. Det er enda mer mektig når disse er 10 meter fra hverandre i 22 000 fot og folk "ramler" ut av dem. Det var en opplevelse jeg aldri vil glemme til tross for at jeg hadde problemer med å se alt på veien ned." Børre

"Wow! For en opplevelse. Det å få lov til å stille sammen med så mange motiverte og fokuserte hoppere har vært en helt utrolig opplevelse. En ting er å få lov til å hoppe så høyt, med så mange fra et fantastisk fly, når man da i tillegg har samlet en så herlig gjeng med folk på et sted, ja da er opplevelsen total. Stor takk til alle som både deltok, og som har gjort dette mulig."

Halvor MB

"Helt klart det råeste som er gjort fallskjermnorge. Og vi får ny mulighet i 2011. Takk Pål Bergan." Terje Halvorsen

"Å stå der på rampa, med oksygenlangen prikkende i nesa, klar til innsats og med et lead-fly som omtrent skrapet vingene mot flyet vårt... Så lange disse sekundene ble da... Er det lukten av adrenalin? Følelsen er ubeskrivelig. Kan det bli bedre? Kan vi gjøre det snart igjen? Pliis?" Fallskjermmulen

"Nå kløffet ikke været denne gang, men sitter igjen med følelsen av at vi alle er veldig tent på en ny rekord og ikke minst, at vi klarer å få dette til sommeren 2011. Blue sky!" Frode

WHACKER

KARI HOEL **TEKST**

**Prolog. 6. etasje i Akersgata 13
tirsdag 17. august 2010 around tea
time**

Velklingende flystøy trenger inn i kontorlandskapet. Av ca. 25 personer er det bare jeg som dytter unna

stoler og sjefer, løper mot vinduet, trykket kinnet i en unaturlig

vinkel tett inntil det og ser såvidt halene på fire Hercules på vei over Oslo. Høy puls og sterk lykkefølelse over tanken på at en drøy uke etterpå skal jeg sitte i ett av disse flyene sammen med 120 andre fallskjermhoppere. Rare blikk fra kolleger er en bonus.

**Første, andre og tredje akt.
Landsørkje flyplass 26-28. august
2010**

En dag med hopping fra Hercules er aldri en dårlig dag. Torsdag gjorde vi to oppvarmingshopp der det var planlagt to 60-mannsformasjoner med 30 fra hvert av de to flyene. Jeg fikk en langt vanskeligere jobb med å orientere meg etter første exit enn forventet. Der jeg

forventet å se 30 personer som raste ut av hovedflyet, så jeg ingen. Jeg ser ned...ingen der. Opp igjen...fortsatt ingen der. Hva kommer nå? Lekestue, så stjerne. På neste hopp fungerte kommunikasjonen, og alle 60 var i nærheten av hverandre, selv om formasjonen ikke var komplett. Nå var vi ferdig oppvarmet!

Fredag gikk vi løs på 121-mannen, med fire flyturer og tre hopp, hvorav to reelle rekordforsøk. På første rekordforsøk, fra plassen min i nest ytterste whacker "klokka 6" så ikke dette ille ut, men det tok lang tid å få bygd dette, tempoet var litt for forsiktig. Og på neste forsøk – altfor lite forsiktig. Det var såpass mye støy i formasjonen at jeg var litt glad jeg kunne ligge på trygg avstand som tilskuer, så snu ryggen til formasjonen i 7.000 fot og marsje en lang tur. Hvordan hadde det neste hoppet blitt? Akkurat passe, hvis vi hadde lært av feilene våre.

Lørdag senket lavtrykket seg både utendørs og innendørs, og det var litt vemodig da kanselleringen kom. Samtidig hadde vi alle fått opplevelser vi aldri ville vært foruten, og stemningen var i større grad preget av takknemlighet over å få være med på dette enn skuffelse over at vi ikke klarte å sette ny rekord. Banketten på Æra etterpå var heller

ikke preget av tungsinn, men glade hoppere som hadde fått flotte opplevelser, mye moro og etter hvert ganske mye øl.

Ikke helt en epilog

Dette rekordforsøket ble til på grunn av Pål og hans gode hjelpere. Det er både imponerende og tankevekkende at en person er i stand til å planlegge og gjennomføre et kjempearrangement som dette med Norges største entusiasme. Hvem ville dratt i gang et slikt prosjekt hvis Pål ikke hadde gjort det? NLF? Neppe. Jeg var inne på nettsidene til NLF for å se hva de skrev om begivenheten som skulle skje før jeg dro til Rena. Og noen har publisert nyheter under "siste nytt" onsdag 25. august. Ikke om Norgesrekord i fallskjermhopping, men resultater fra NM. (Ja, jeg vet det er link til storsekvens.no på NLF-forsiden, men "læll").

Når Pål undersøker mulighetene for et nytt rekordforsøk neste år, er vi mange som er ekstremt glade for at han bruker energien sin på fallskjermhopping og ikke en annen hobby, som for eksempel aggressivt korsstingsbroderi. På vegne av vanvittig mange: Takk!

"Flatt, men stort... og fantastisk gøy!"
Christopher Rolsdorph

"Dette er bare helt fantastisk tiltak, det er super å treffe så mange hoppere som vil det samme... Takk til Pål og de som gjør dette mulig. Og om vi ikke får hoppet pga. vær, så er vi med på å støtte en god sak." Tor H B

"Gøy å være en av gjengen igjen!" NM

RON HOLANFOTO

RON HOLANFOTO

RON HOLANFOTO

NORD-NORSK FALLSKJERMUN

DE TO SISTE UKENE I JULI HVERT ÅR
ARRANGERES DET BOOGIE I NORD.
DET BLIR SUKSESS HVER GANG.

REIDAR KROGSTAD, TROMS
FALLSKJERMKLUBB **TEKST**
MARGRETHE LANGLI
OG PÅL FIGENSCHOU **FOTO**

Elvenes har mye å by på. Swooping-pond på fire kvadratkilometer, fantastiske utelandsområder med ville dyr og flott utsikt, landsby 10 minutter unna med spritutsalg (like stort som kiosken til Nagel, og like kundevennlig). Fra 10.000 fot kan man se Atlanterhavet i vest og godt inn i Sverige i øst. Dette er Nord-Norge på sitt beste. Vi ville gjenta suksessen fra i fjor - og det klarte vi. Flere hoppere, flere fly, flere hopp, mer moro!

Gamle helter var innom på Elvenes i år. Østre Åeras gladeste gutt, Syvern, kom på besøk. Han snakka nordlending hele boogien. Det samme gjorde fagsjefen

som egentlig ønsker å flytte tilbake til nord. Han snakket varmt om å flytte rikssenteret til Elvenes. Dette skulle han jobbe hardt for å få til, koste hva det koste ville. Foruten nordmenn kom det svensker, finner, estlendere og en bergenser. Vi hadde tre fly som tok godt unna på de travle dagene. Pilotene gjorde en knallgod innsats med navigering mellom seilfly, mikrofly, fallskjermhoppere og andre fremmedlegemer i lufta som jagerfly og cumulus bømullus.

Vi hoppet 8-manns fra to fly og Arctic Circle Eight fikk nye medlemmer. Dette til tross for at fagsjefen prøvde seg på å

underkjenne formasjonen på grunnlag av misunnelse. Fotobeviset avgjorde saken. NRK var innom flere dager på rad og gjorde reportasje om 17 År gamle Katharina som gikk kurs i regi av Troms FSK og skulle gjøre sitt første hopp. Katharina leverte varene. Hopp etter hopp ble godkjent og hun fikk beste sendetid på riksdekkende TV!

Fjorårets Klausen Hill fikk selskap av Maria-portalen, Lake Larsen og Svendsen-jordet. Om kun kort tid dukker disse navnene opp på offisielle kart av området skal dere se... Til de som ikke kom - dere gikk glipp av noe! Til de som kom - dæven for en fæst. Og vi sees neste år!

ION & SKYDIVE ELVENES

**FLITECLUB
WŁOCŁAWEK
POLAND,
AUGUST 2010**

EURO BIGWAY CAMP

FOR TREDJE ÅR PÅ RAD BLE DET ARRANGERT EURO BIGWAY CAMP I POLEN, I ÅR VED NYÅPNEDE FLITECLUB WŁOCŁAWEK, TO TIDER MED TOG VEST FOR WARSZAWA. HOVEDORGANISATORER VAR KATE COOPER-JENSEN, B.J. WORTH OG LARRY HENDERSON. HER VAR UTFORDRINGER FOR ALLE ERFARINGSNIVÅER OG AMBISJONER: 100-WAY, 60-WAY, SAMT ÅPEN GRUPPE.

SARA OG BIRTE LOTHE **TEKST**
JAROSLAW SZOT **FOTO**

Hoppfeltet viste seg å være kun to måneder gammelt, og for anledningen ble fire LET-410 og tre Skyvans stilt til disposisjon. Vi ankom blant to hundre deltakere fra 31 land. Den norske delegasjonen utgjorde syv deltakere: Tonje Østby, Jarle Bakk, Henrik Holgersen, Frode Finnes Larsen, Camilla Ledsaak Lundal, Sara og Birte Lothe, fordelt på de tre campene. Motivasjonen var trening til rekordforsøket på Rena, hoppe storformasjon med verdens beste organisatorer og selvutfordring.

Tekniske problemer med to fly samt regnbyger bidro til en treg start, men det tok seg fort opp. Å koordinere fem-seks fly og droppe hundre hoppere krever god kommunikasjon i alle ledd. Kommandomisforståelser oppstår lett når adrenalinet er på topp. Når man exiter og oppdager at halve formasjonen mangler, skjønner man at det er forskjell på «go, go, go!» og «no, no, no!». Om ikke annet fikk vi trent formasjonsimprovisasjon.

Flygere uten felles språk kan også føre til interessante situasjoner. Når man får grønt lys etter ha vært på run med åpen dør i ti minutter på leting etter et hull, bør det kanskje ikke komme som en overraskelse at man henger i skjerm fire km fra feltet. Tretti hoppere som

flyr i villfarelse over et område bestående av kun skog, fikk de fleste til å tenke gjennom hvordan en potensiell trelanding kunne utarte seg. Heldigvis landet alle trygt på et lite område som åpenbarte seg. Flere udramatiske utelandinger ble det, men det var ikke mangel på hyggelige bønder som møtte oss i åkeren, selv om vi hadde tråkket ned både tomat- og agurkplanter, for å tilby oss grønnsaker og skyss tilbake. Tidligere erfaringer fra utelandinger kom godt med, da vi var blant de få som hadde mobil med nummeret til manifest lagret.

Resten av campen gikk på skinner, værgudene var med oss og organiseringen var planlagt til minste detalj. Progresjonen var enorm, takket være glimrende

veiledning og motivering. Både læringskurven og stupene var bratte. Be smooth, you are not late, sa Kate, men vi må innrømme at det føles slik i starten når man går ut sist fra det bakerste flyet. Etter hvert senket imidlertid roen seg. Present, identify, intercept! Arrangementet var godt markedsført via radio og TV, og halve byen var tilskuere – hvert hopp var som en demo. Målet var polsk rekord, og den ble satt på det aller siste hoppet, av 103 hoppere. Saken nådde også TV2-nyhetene!

All honnør til organisatorer og den lokale staben for en uforglemmelig uke. Fliteclub DZ Poland kan virkelig anbefales. Vi har i hvert fall lyst tilbake - storformasjon ga mersmak!

AKK JA, SOMMEREN ER PÅ HELL, OG
DAGENE I EKSOTISKE RUSSLAND
VIRKER MILEVIS UNNA.

MAIKEN BENTZON **TEKST**
YNGVE SKÅLNES **FOTO**

Jeg har på mail og facebook blitt kontaktet av hoppere som ønsker å vite mer om et fantastisk hoppfelt som befinner seg en times tur utenfor Moskva; Aerograd Kolomna. Derfor, til alle dere som vil ha "billig" hoppferie, føle seg analfabet, bade i tusenlapper og oppleve Lada i mangfold, vil Kolomna i Russland ta pusten fra deg.

Så, hvorfor Russland? Jo, enkelt; det er billig. For (nesten) uslåelige hoppriser, raske og hyggelige pakkere, ubegrenset hopp om dagen, hotell, bungalows eller bunkhouse betaler man en slikk og ingenting. Vi gjorde et kjapt regnestykke, 50 hopp, 14 dager på hotell, inkludert mat og flybilletter i Russland = 50 hopp i Norge, på et hvilket som helst hoppfelt (uten hotell og mat). FANTATISK, vi drar! Pris; ett hopp med pakk, 600 rubler (120 kr).

Hvordan komme seg dit? Det går alltid fly til Moskva, sørg for å fly til Domodedovo. Det er flere flyplasser utenfor Moskva, men denne flyplassen ligger en drøy time fra hoppfeltet.

Hvor kan man bo? Hoppfeltet tilbyr overnattig av ulik standard. Hotell, bungalows eller bunkhouse.

Hotellet er bra. Du får ok seng og fint bad – evigvaskende vaskedamer som holder rommet rent og ryddig for 2500 rubler per natt.

Bungalows, består av fire rom med to og to senger. Her får du gleden av kjøleskap, men ikke eget bad, og pris per natt 650-800 rubler. Hoppfeltet har bra fasiliteter for overnattende på både dusj og toalett. I et bunkhouse får du en seng, og sover på sovesal med en haug av andre hoppere – (for den lystne og lekne). Pris per natt er 300-400 rubler. Eventuelt kan du sove i telt inne på hoppfeltet. Booking av overnatting: aerograd@aerograd.org.

Hvordan komme seg til hoppfeltet? Hoppfeltets hotell ordner transport fra flyplass. Gi beskjed om at du ønsker dette. Hent bagasjen og se etter skilt

merket Skydivers Aerograd. Forbered deg på en russer som ikke kan engelsk, men som er svært hjelpsom. Bilturen er uten sikkerhetsbelte, med en gjennomsnittsfart på 100 km timen, helst helt opp i ræven på bilen foran. Koster omtrent 2000 rubler for en bil (fire pers).

Hoppfeltet

Sjekk ut hoppfeltets egen hjemmeside: www.aerograd.ru

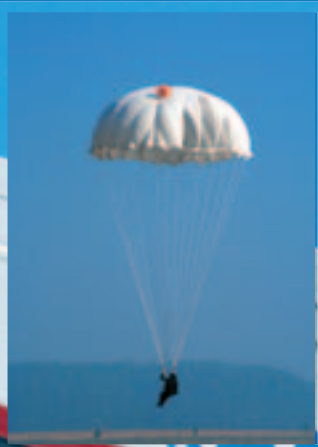
Feltet ligger ca 15 min med taxi fra byen Kolomna (Ttxi til Kolomna 300 rubler). Hoppfeltet er profesjonelt, med alt av hva du måtte trenge. Med hotell, bunkhouse, bungalows, swooping pond, pakketelt, manifest, kiosk, restuant, dusj, toalett, videorom, egne materiellreparatører, diverse fallskjermutstyr til salg og leie, gokartbane, større områder for teltning, trenger du egentlig ikke bevege deg utenfor området.

Hoppingen starter kl 9 og slutter når solen går ned. Før hoppferien starter får du informasjon fra leder av hoppfeltet om feltets regler, og kontroll av utstyr og sertifikater blir gjort. Besøk hos doktor må avlegges hver morgen for å vise at du er i stand til å hoppe. Du må registrere

deg for hopping den aktuelle dagen, det er ikke nok å signere en dag. Legesjekk og signeringsregistrering må utføres hver dag, før hopping. Dette høres kanskje skremmende ut, men frisk og norsk ungdom består denne testen med glans og det tar ca 30 sekunder!

Så er det bare å hoppe som en gal (etter at hoppkonto fylt på). Hoppfeltet har flere L-410, navngitt Shark, Eagle, Dragon og Fox. Man kan og nevne at de (vanligvis) har et Mi-8 helikopter. Flyene tar 20 personer, 13500 fot er vanlig. Rullebanen er gress og landingsområde DIGERT (1700x800 meter med flere utelandingsmuligheter). Lander du ute, kommer en snerten utelandingsbil og henter deg (den har kaffebord og kjøleskap).

Hoppfeltets organisering er bra, men til tider noe tregt. Det er to store pakketelt, og det er bare å finne seg en pakker for dagen. Et tips: Tipser du pakkeren din, kan du få ferdigpakket skjerm på boardingcall. Du har Mike (boardingfyr/HM) som tilrettelegger for sikker avlastning og skjermkjøring. Skulle det hende deg noe, er sykesøster på hoppfeltet hele dagen med diverse gule, grønne og røde piller, isposer etc (gratis). Du gjør lett 10-12 hopp om dagen.

Mat?
Hoppfeltet
har kiosk og
restaurant. Disse er relativt
dyre, kontra det å dra ned til Kolomna
og handle selv. Restauranten har godt
utvalg; pizza, kinesisk meny, sushi, etc. Her
kan du i travle tider belage deg på å vente
en time på mat. Servicen er varierende,
men maten er god.

Om du ikke vil hoppe en dag er Moskva
halvannen time unna med buss (hoppfeltet
hjelper deg gjerne med bussinfo), eller
Kolomna et kvarter unna. Her kan man få
smake på den russiske kulturen på nært
hold.

Huskeliste

Et par ting det er verdt å huske på;

- Innreise til Russland er ikke mulig uten visum. Visumsøknad skal inneholde flere ting; invitasjon, søknadsskjema, pass, reiseforsikring og passbilde. Dette skal leveres hos den russiske ambassaden i Oslo eller Kirkenes og kan ta lang tid om de ikke er fornøyd. Vær ute i god tid.

Sjekk ut
www.norway.mid.ru/embassy.html for info. Det finnes firma som ordner alt dette for deg (ca 500 kr), men det kan lett gjøres selv.

- Hovedkontroll av rigg. For å hoppe i Russland må riggen være hovedkontrollert de siste 6 mnd.
- Ta med reiseforsikring og nødvendig dokumentasjon på sertifikater
- Pass, må være gyldig minst 1,5 år utover visumets utløpsdato.

Så, da er det bare å pakke kofferten og reise. Ha det fantastisk!

CYPRES 2
highest reliability

VI KAN HOPPE FRA SÅ MYE...

DET BEGYNTE MED TO IVRIGE VETERANFLY-PILOTER
OG EN IVRIG STEVNELEDER SOM GJERNE VILLE
GJENSKAPE ET BILDE FRA 1965.

TONE D. BERGAN **TEKST**
TERJE HALVORSEN **FOTO**

Den gangen piloten Oddvar Rygg syntes det var morsommere å stå ute på vingen, ennå å sitte i cockpit. Han mente selv at Cornellen innbød til spaserturer på vingen. Så da stevneleder Reidar Berntsen skulle begynne å forberede Jarlsberg Airshow 2010, og han i tillegg hadde ivrige Jarle Mauritzen og Erling Wiik som piloter, så var ideen omtrent satt ut i livet.

Noen forberedelser var det riktignok – søknad til Luftfartstilsynet var grundig dokumentert, og tillatelsen tikket inn kun timer før de første hoppene ble gjort. Selv var jeg mer eller mindre kjønnsknotert inn i rollen som dristig fallskjermhopper. I tillegg passet dressjakka og slipset fra 1965 godt. En liten vinge-spasertur har jo alle godt av, tenkte jeg....

Hva lærte vi? Først og fremst at ingenting er så enkelt som det ser ut til! Til tross for nøye planlegging, grundige briefinger og gjennomganger – så dukker det alltid opp uforutsette ting. Så lærte vi også at det er utrolig gøy å bevege seg ut av boksen innimellom – å gjøre ting sammen, som vi vanligvis ikke gjør.

GUNNAR BYEFoto

Så var vi i grunnen litt overrasket over mediadekningen, der både TV, radio og aviser kastet seg på. Flytur stroppet fast i Grenlands BGB med Ivar Jarle som stødig pilot fristet nok også – fotografene var litt av et syn der de hang ut av døra for å filme.

Det hyggeligste resultatet er

likevel at flyshowene på Jarlsberg nå alltid begynner kvelden før. Med felles mat på feltet, testing av fyrverkeri og pyro ut over kvelden - og denne gangen stilte altså tre spreke piloter opp og tilbød hopping fra veteranflyene sine.

Dermed kunne vi trekke lodd

blant heldige Jarlsberghoppere – som nå kan logge eksotiske fly som Broussard, Cornell og Birddog i loggbøkene sine. De brede glisene sier vel bare en ting: Kjempebonus!

TONE D. BERGAN **TEKST**
JOHAN BRYHNI **LUFT- OG FLYFOTO**

Siri har tatt på seg sjumilsstøvlene og lagt ut på fallskjermhoppings kronglete karriere-stige. Hun er heldigvis en bestemt dame, som vet hva hun vil. Går ofte under navnet "dronning Victoria", eller "strenge damen" i resepsjon på Jarlsberg. Men, det er ikke så ille som det høres ut til.

Tørre fakta: Født i 1979. Startet som elev 2008. Hadde 83 hopp ved inngangen av året. Nestleder i Tønsberg fallskjermklubb. Byttet jobb og flyttet fra Jessheim og hjem til Asker for å komme nærmere hoppfeltet. Ofte observert i resepsjon og manifest. Norgesmester 2010 i FS-4 rekrutt.

NM ble en "høidare" i følge Siri. Med laget Kentøkki Fried Penguins (ikke spør) ble det tre turer i vindtunnel, og rundt 30 treningshopp. "Vel, vi var vel nesten aldri fullt lag, da." Siri har som så mange andre erfart at det kan være vanskelig å få fire fallskjermhoppere til å marsjere i takt, og finne de samme ledige plassene i kalenderen... Uansett, sammen med Ottar Havig, Camilla Berg og Pål Kolbenstvedt, gikk Siri inn i NM med stor selvtrillit, og en plan om å gjøre det de kunne best – nemlig å hoppe fallskjerm.

Konkurransen ble tett og intens

i FS-4 Rekrutt, og da det gjensto en runde, ledet laget Engleflass med ett poeng. "Vi kunne jo ikke gjøre noe med det andre laget" sier Siri. "Så det var bare å konsentrere seg om seg selv. Det er klart det var mange sommerfugler i magen. Men Pål roet oss ned – fikk oss til å fokusere på ting vi hadde trent på, ting vi kan. Da var det ikke mye vits i å tenke på alt som kunne gå galt. Det var i det hele tatt en luksus å kunne ha Pål som trener – han var flink til å fokusere på de positive tingene, og jeg har lært utrolig masse. Med mindre enn 100 hopp var jeg jo både ferskest og minst erfaren på laget – men ble godt tatt vare på".

Men dette må jo være en lynkarriere, Siri? Har du alltid visst at du ville bli FS-hopper? "Nei, det har nok kommet gradvis. Det hele begynte jo med at min kollega Siw mente jeg burde hoppe tandem. Under Flying Chicks – på Æra – og ikke nok med det – fra helikopter. Jeg hoppet med Knut Lien, har jeg funnet ut i ettertid. Jeg har jo videoen, og det hender fortsatt at jeg kikker på den. Selve hoppet var bare fantastisk deilig, jeg nøt å fly – og hadde vel allerede da bestemt meg for at om dette gikk bra, så var det fallskjermkurs neste.

Og det ble det – ikke lenge etter. Progresjonen min gikk knirkefint,

Monica og Gorm fulgte meg opp med argusøyne, men det var først da jeg skulle ta lavhoppene mine at Godager mente jeg kikket for mye på blomstene, og for lite på flyet. Det ble underkjent... gitt!

FS-karrieren min ja, jeg fant jo fort ut at jeg hadde mest å gjøre på magen. Jeg var jo så heldig å ha noen å hoppe med – og da ble det fort morsomt. Da Dennis og jeg vant Rookie-cup i fjor (FS-2 konkurranse) var jo allerede dette en stor milepæl. Da hadde jeg rundt 70 hopp – vi hadde det jo utrolig gøy, da! Det var kanskje noe av grunnen til at Rookie fikk tyn, da årets Rookie-cup bare skulle gå på Voss. Siri ga ikke opp, før hun hadde funnet en onsdag ettermiddag, der også Jarlsberghoppere kunne konkurrere i årets gjeveste konkurranse.

Du vet, det var stort for meg å være med på NM i år også. Jeg var riktignok med i fjor også, men det var et lag vi scramblet sammen i full fart. Ha, ha – vi hadde med Trine, som ennå ikke var ferdig med AFF-progresjonen sin da hun ble meldt på. Hun fikk det travelt med å ta alle utsekkene før konkurransen startet....

Selv om jeg var "erfaren" i år, med ett NM allerede under vesten, så har jeg jo lett for å bekymre meg – jeg innrømmer at det var mye å tenke på i flyet på vei opp til første runde.

COMING...

**SE OPP FOR SIRI VICTORIA LUNDI ELEV FOR TO ÅR
SIDEN – NYBAKT NORGESMESTER OG NESTLEDER I
TØNSBERG FALLSKJERMKLUBB I ÅR.**

Jeg var nervøs for både skyer, landing og alle poengene som lett blir glemt. Jeg var vel ganske småkvalm i flyet, ja. Heldigvis hjelper det å puste dypt, tenke på oppgavene og skyve de nervøse tankene ut et sted mellom skyene, himmelen og evigheten. Det hjelper også å tenke på at jeg hopper med mennesker som bryr seg om hverandre – vi hadde i det hele tatt en fantastisk fin stemning i laget”.

Men Siri, nestleder i en relativt stor klubb – det er ikke noe for småjenter? Siri smiler lurt: ”Noen må jo ta ansvar! Vi har det utrolig fint på Jarlsberg, men hvis ingen gidder å gjøre noe, ja så blir det ikke hopping – så enkelt er det. Vi er en idrettsklubb, og da må mange

være med og bidra. Heldigvis er oppgavene fordelt på mange – men så er det også mange oppgaver! Jeg ville jo gjerne ha rollen min litt mer veldefinert da vi startet opp tidlig i desember, men jeg synes jeg har mye å bidra med – og kan jo som relativt fersk hopper bringe med meg dette perspektivet inn i styrearbeidet også.

Jeg synes vi er utrolig heldige som kan hoppe fra TwinOtter og samtidig er ikke dette et fly som driver seg selv. Det var lett for meg å komme inn i Tønsbergmiljøet, og jeg ønsker at det også skal være slik for andre. Her er det mange engasjerte hoppere, og en god mottakelse inn i miljøet er viktig. Det betyr også at de som har hoppet i

noen år deler av sin erfaring og kunnskap, og innlemmer nye hoppere. Selv har jeg brukt mye tid både i resepsjon og manifest, for på den måten skjønne litt bedre hva hoppfeltdrift er. Også her har jeg lært mye. Det finnes faktisk mange rotete og egoistiske fallskjermhoppere, og de trenger å bli fortalt hvor grensa går. Det er jeg heldigvis flink til!”

Helt på tampen Siri, noen tips til andre nye hoppere?

”For meg personlig har det vært store steg å ta. Jeg har lært utrolig mye om meg selv – og den mestringsfølelsen jeg har, når jeg virkelig har utfordret meg selv – den er ubeskrivelig! Jeg har lært å stole mye mer på meg selv, og vet at når jeg tar en

beslutning, så får den konsekvenser. For eksempel når jeg henger i skjerm. Jeg hadde en stund hangups på åkerlandinger – og ville gjerne på død og liv lande inne. Det førte jo noen ganger til litt dumme beslutninger, og absolutt noen uelegante landinger. Men, det har også ført til at jeg er mindre redd for å ta beslutninger nå, og jeg merker at når jeg bruker den erfaring og kunnskap som jeg har, så fungerer dette bra. Jeg er egentlig veldig fornøyd – jeg har mulighet til å bidra samtidig som jeg lærer mye. Og det er min anbefaling til andre nye hoppere – vær nysgjerrig – og spør ikke hva klubben kan gjøre for deg, men hva du kan gjøre for klubben”!

HAR TIDEN FLYDD FRA RIKSSENTERET?

I SKRIVENDE STUND ER SESONGEN
ER PÅ HELL, OG SOM VANLIG
BEGYNNER DET Å RYKTES OM
ANTALL HOPP PÅ DE TRE STØRSTE
HOPPFELTENE I NORGE.

DIDRIK, D52778, IE-AFF **TEKST OG FOTO**
GLENN POWELL **LUFTFOTO**

Voss har åpenbart hatt en
kjempesesong, og det er visstnok satt
ny rekord i antall utførte hopp. Gratulerer
så mye! Utfra det jeg hører hoppes det
tandem på Jarlsberg som aldri før, og
selv om det fortsatt er en del venting
virker det som om også mange hoppere
fortsatt finner veien til "solhullet" i Vestfold
for et hopp eller to en ettermiddag eller
helgedag.

Ved Rikssenteret på Østre Åra har det
igjen vært en svak sesong. Antall AFF elever
holder seg stabilt på et bra nivå, men det
gjennomføres sannsynligvis vesentlig færre
tandemhopp og vanlige hopp enn på mange

år. Det overrasker ikke hvis både
Voss og Tønsberg i år utfører
flere hopp i perioden mai til
midten av september enn det
vi klarer på Åra.

Hvorfor?

I 2007, 2008 og 2009 var det flyproblemer,
mens det visstnok har vært mye dårlig vær
de 3 siste sesongene. Det første er for så
vidt korrekt, det andre ikke direkte feil.

Jeg tror likevel det er på tide å erkjenne
at tiden har løpt fra driftsmodellen på det
Rikssenteret hvor det ble utført over 20 000
hopp årlig i perioden 1998 til og med 2006,

og hele 25 000 hopp i 2004. Godt eller
mindre godt vær, ett eller to fly – det er ikke
her den største utfordringen ligger.

Norske hoppere flyr vindtunnel for
mange hundre tusen kroner årlig, og
lekkasjen til Sverige med sine nå drøye 150
kroner i slotpris har ikke blitt mindre de
siste årene.

Voss fallskjermklubb har utviklet
sitt anlegg på Bømoen til å bli et (inter)
nasjonalt freeflysenter, hvor mulighetene
for erfarne hoppere til også å gjøre
andre spennende og uvanlige ting
står i kø. Ekstremспортveko er et stort
trekkplaster i seg selv, men med Nordic

Meet og Voss Freefly Festival viser også klubbmedlemmene stort initiativ og evnen til å tiltrekke seg hoppere fra hele verden.

Tønsberg fallskjermklubb har på få år etablert et hoppfelt på Jarlsberg som "renner over" av gamle og nye magehoppere, og gjør flere tandem på en vanlig onsdag enn de fleste mindre klubber gjør per måned.

Oslo Fallskjermklubb på Åra har på noen få år gått fra å drive to "20-hopperes" AN-28 deler av sesongen til knapt å trenge Porter nummer to på lørdager i juli!

Hva har skjedd?

Min påstand er at Østre Åra har blitt identitetsløst. Bømoen har blitt "freeflyfeltet" og Jarlsberg "magefeltet". Rikssenteret er verken eller.

For få år tilbake var Åra stedet man dro for å hoppe mye, fra tidlig morgen til sen kveld og til lave slotpriser. I tillegg har det i lange perioder vært et godt sosialt miljø, som nå kanskje er det eneste

argumentet for å reise den lange veien til stripa i skogen. Med normaliserte slotpriser og høy innregistreringsavgift er ikke attraksjonskraften den samme lenger – spesielt ikke når det finnes to gode alternativer.

At en tandemlev velger å kjøre en time fra Osloområdet til Tønsberg i stedet for nesten tre timer til Åra er heller ikke veldig overraskende, og uten tilstrekkelig med tandemelever er det svært få klubber som klarer seg økonomisk. Noe må gjøres, og det må gjøres nå.

Hvilke fordeler

har vi hoppere så på Rikssenteret vårt? Tjaa...

- Ingen restriksjoner på take-off og landingstider. Det betyr at vi kan hoppe opptil 17 timer i døgnet midtsommers hvis det er behov.
- Ingen naboer som klager eller bryr seg.
- En kommune som svært gjerne vil at vi fortsatt skal ha drift.
- Norges desidert største og mest komfortable innendørs pakkematte.
- Norges suverent beste infrastruktur på et hoppfelt, tilrettelagt for +/- 150 samtidige hoppere.
- Norges mest effektive manifest/flydrift – når det er nok hoppere på feltet.

Listen kunne vært mye lenger, men poenget er at Åra er fallskjermhoppernes fristed

utenfor alfarvei, hvor vi innen rimelighetens grenser kan gjøre nesten akkurat som vi vill! Det er ingen selvfølge at de to andre store hoppfeltene får drive uforstyrret i fremtiden, ettersom de ligger i eller svært nær tettbebyggede områder. På Åra er nærmeste nabo en nedlagt campingplass (tilfeldig?) forsvarsets skytefelt og beverdammen!

Hva skal Rikssenteret ditt være i fremtiden? Rikssenteret ditt ja, du leser riktig. Oslo Fallskjermklubb som drifter senteret på kontrakt for F/NLF er kun en operatør. Det er vi hoppere som "eier" Rikssenteret, og som nå må vise ansvar ved å engasjere oss i fremtidsplanene.

Gjør vi ikke det tror jeg lekeplassen vår "dør på rot" i løpet av få år.

Selv har jeg vært på Voss og hoppet AFF, gjort fantastiske innhopp, flydd fosser, breer og fjell med mer sju av de siste åtte årene, og siden 2008 også hoppet AFF på Tønsberg. I tillegg har jeg hvert år siden mitt første hopp i 1997 vært på Åra, alt fra 1-2 uker og opptil 7-8 uker per sesong. Det gir grunnlag for å gjøre seg noen tanker om hva som har vært, og hva som kan og bør bli. Jeg håper du også tar deg tid til å reflektere litt over hva slags Rikssenter vi skal ha i fremtiden.

La ikke dette bli en debatt om hvor heldig OFSK har vært opp gjennom årene med lav husleie og gunstig flyavtale, eller hvor mye OFSK har, eller ikke har betalt av kostnader til bunk-house og nødvendige

oppgraderinger som F/NLF egentlig skulle eller burde ha betalt.

Gjort er gjort og spist er spist!

Jeg tror tidligere diskusjoner om hvor mye Oslo Fallskjermklubb skal betale i leie for Rikssenteret i løpet av få år må snus til hvor mye F/NLF må bidra med i driftsstøtte for i det hele tatt å ha et operativt Rikssenter – hvis ikke utviklingen snus til det positive.

Spørsmålet mitt til deg er derfor et enkelt ja/nei spørsmål: skal vi hoppere fortsatt ha og forvalte et rikssenter for fallskjermidrett?

Er svaret ditt ja oppfordrer jeg deg til å sende en mail til formann@fallskjerm.no og fortelle tre ting som er bra og tre ting som bør bli bedre på Rikssenteret ditt neste sesong. Fyll gjerne på med ønsker om events, organisere, kurs eller annet som du mener et Rikssenter burde tilby oss hoppere.

Er svaret ditt nei er jeg sikker på at formann Thomas Becke i F/NLF gjerne vil vite det: fallskjermseksjonen@gmail.com

Ønsker du å være anonym kan du sende mail til meg på didrik@fallskjerm.no så skal jeg formidle videre – uten avsender.

Gidder du ingen av delene er du kanskje som fallskjermhoppere flest: mest opptatt av å betale minst mulig per løft, og gjøre minst mulig annet på hoppfeltet enn å hoppe...

Tar du utfordringen?

DIDRIK ER BEKYMRET FOR AT HOPPERNE ER I FERD MED Å FORLATE RIKSSENTERET OG AT KONSEKVENSEN SKAL BLI AT DET RÅTNER PÅ ROT. HAN GÅR HAN LANGT I Å INDIKERER AT ÅRSAKEN ER VINDTUNNELER, HOPPLEKKASJE TIL UTLANDET, JARLSBERG OG VOSS.

TILSVAR TIL DIDRIKS TRAMP I KALOTTEN

RIKSSENTERET INN FOR KRÆSJLANDING?

THOMAS BECKE **TEKST**
JAN ERIK DIETRICHSON **FOTO**

Videre ønsker Didrik at den enkelte hopper og forbundet skal ta mer ansvar for senterets fortsatte eksistens.

Først og fremst må jeg innrømme at jeg deler Didriks bekymring om Rikssenterets fremtid. Det vil være en tragedie av dimensjoner om dørene må stenges. Som Didrik antyder vil Fallskjermnorge i så fall miste det eneste stedet vi i overskuelig fremtid med sikkerhet vil kunne drive uforstyrret.

Videre tror jeg at Didrik i stor grad har rett i sine antakelser hva gjelder vindtunnel, lekkasje til utlandet og årsakene til at Voss og Tønsberg opplever opptur. Nå kan jeg for så vidt være så enig eller uenig med Didrik som jeg bare måtte ønske. Men noe av problemene vi begge står overfor er at vi ikke helt vet. Vi antar, tror, har en følelse av, en misstanke om, osv.

Men Didrik skal ha for at han faktisk tar tak i det. Han ber om et aldri så lite "opprop". Han ber om at vi engasjerer oss og forteller hvorvidt du ønsker et rikssenter, og i så fall hva slags tilbud du ønsker. Jeg sitter faktisk allerede på tall som indikerer at Didrik kan ha rett i flere av sine antakelser.

Som jeg skriver om i min faste spalte her i Frittfall har vi nettopp gjennomført en liten test av en spørreundersøkelse. Hensikten var for å vurdere om vi skal gjennomføre en mer omfattende og dyptgående spørreundersøkelse. Testen tok for seg vindtunnel og hopping i utlandet.

Resultatene fra undersøkelsen indikerer at omkring 70% av norske fallskjermhoppere har hoppet i utlandet og at om lag 74% kommer til å gjøre det i fremtiden. Videre indikerer undersøkelsen at været og ønsket om å reise bort for å oppleve noe annet er viktigste årsaker til å reise utenlands. Pris rangeres på tredje plass. Om lag 40% har flydd i vindtunnel, og om lag 46% er sikre på at de vil gjøre det i fremtiden. Hele 48% har ikke bestemt seg. En av to vil bruke inntil 25% av budsjettet på vindtunnel, mens ca en av fire vil bruke hele 50% av budsjettet. Når man først skal hoppe oppgis både trivsel på feltet, effektivitet, opplevelse og tilgjengelighet som viktigere enn lav slotpris.

Dette er essensiell informasjon! Dette er informasjon som gjør at man kan begynne å forstå. Noe som gjør at man kan begynne å fatte noen velfunderte beslutninger. Uten fakta på bordet kan vi fortsette å synse og tro så mye vi vil. Men det vil aldri bli noe annet enn mer eller mindre kvalifisert synsing.

Antallet aktive fallskjermhoppere, tandemere og antall hopp har vært relativt sett stabilt de siste årene. Samtidig har kapasitet og tilbud økt, både i Norge og utenlands. Det betyr at det er flere som konkurrerer om omtrentlig den samme mengden: Det noen får, er det andre som mister.

Om Didrik håper at den jevne hopper på generell oppfordring vil strømme til for å redde Æra tror jeg han tar feil. Spørreundersøkelsen indikerer nemlig at det er helt andre ting enn lojalitet eller omtanke som motiverer og driver den jevne fallskjermhopper her til lands. Det må nok andre virkemidler til. Men, det er mange ubesvarte spørsmål.

Jeg, og andre med meg, kan ha meninger om hvordan OFSK driver Rikssenteret. Men Forbundet har ingen tradisjon for å legge seg opp i driften, eller drive markedsregulerende tiltak. Og det skal nok renne en god del vann før akkurat det endrer seg. Men dersom vi ikke har leietakere som klarer å drive Rikssenteret og Fallskjermnorge sier klart ifra at senteret må bestå, tja – hvem vet? Forbundet har drevet senteret før. Det finnes flere mulige og sannsynlige modeller.

Om vi ser på rammebetingelsene er det faktisk et paradoks at Rikssenteret opplever nedgang. Det er ingen steder her til lands hvor kan vi drive så fritt som på Østre Æra. Og det finnes ingen indikasjoner per i dag som tilsier noe annet for fremtiden. Men da snakker jeg kun om rammebetingelser.

Allikevel, og i bunn og grunn, er det som Didrik antyder: Opp til deg. Vi kan alle delta i hylekoret. Men det er du som bestemmer hvor, når og i hvilken anledning du skal hoppe. Hvor mye penger du har tenkt å bruke på hopping her hjemme, utenlands, på vindtunnel.

Jeg imøteser e-poster, og gleder meg til å lese dem!

CYPRES 2

SIMPLY SAFER SKYDIVING

Every year 8,000 skydivers choose CYPRES - more than 140,000 in the world know why.

www.cypres.co

Facebook is a registered trademark of Facebook Inc.

Photo: Johna Ewald

HMA LINER

I FRITTFALL O3/O9 (ALTSÅ FOR ETT ÅR SIDEN) SKREV JEG OM ERFARINGEN VI HAR FÅTT MED HMA LINER. FORTSATT RYKER VI LINER SOM ALDRI FØR, OG AT VI IKKE HAR HATT ALVORLIGE HENDELSER MED DETTE ENDA ER BARE FLAKS.

TORE BUER, TORE@SPOTON.AS **TEKST**

Svært mange hovedskjermer leveres i dag med HMA liner. HMA har mange av de samme egenskapene som Vectran, som er linetypen HMA "tar over" for. De hverken krymper eller strekker seg, de er tynnere enn Vectran i forhold til styrken, og linene i seg selv er billigere enn Vectran. HMA for sportsskjermer er tilgjengelig i 300, 500 og 700 lbs, i tillegg brukes 1000 lbs HMA i styrelinene.

Ulempen med HMA er at de kun tåler en brøkdel av det antall hopp vi har erfaring med fra andre linetyper. 500 lbs HMA som er den vanligste typen MÅ byttes etter 200 hopp. HMA liner ser slitt ut når de er nye, og ser helt ok ut når de er utslitt(!). Dette gjør det nærmest umulig å bedømme slitasjen på linene, så hoppere som bruker denne typen liner må være svært nøye med å logge antall hopp for å få byttet liner i tide.

Ryktet sier at produsentene nå er i gang utvikling av en ny linetype, men hva dette innebærer er foreløpig uvisst. Inntil videre får vi klare oss med HMA, og heller bytte linesettet litt for ofte enn litt for sjelden.

Ved et linebytte er det produksjon og levering av linesettet som tar lengst tid. Bestill liner av oss i god tid før du trenger å bytte, så kan vi avtale dato for å gjøre selve jobben når du og skjermen er klar for det, så slipper du å stå unødvendig lenge på bakken!

STYR – ELLER UTSTYR?

NOK EN HOPPSESONG ER PÅ HELL, OG MANGE HOPPERE VELGER NÅ Å PARKERE FALLSKJERMUTSTYRET INNERST I SKAPET OG IKKE SKJENKE DET EN ENESTE TANKE FØR NESTE SESONG ER GODT OG VEL PÅ TRAPPENE.

TORE BUER, TORE@SPOTON.AS **TEKST**

For en del hoppere betyr dette at neste sesongstart blir utsatt med flere uker, fordi utstyret må repareres, liner må byttes, Cypres må til fabrikkkontroll, eller rett og slett fordi MK-ene ikke har kapasitet til å pakke utstyret ditt på kort varsel. Har du lyst til å være en av dem?

Sannsynligvis ikke...

Selv om utstyret ditt er godkjent til over jul, er det ingen grunn til å vente med å levere det inn til hovedkontroll og vedlikehold. Utstyret ditt må hovedkontrolleres en gang mellom sesongslutt og sesongstart uansett, og dersom sesongen din nå er over er det ingen gode argumenter for å vente med å levere inn. Det er nå du husker småting som burde vært fikset, og dukker det opp skader som må utbedres, kan det ta lang tid å skaffe deler, plass i køen osv. Lever inn utstyret så snart sesongen din er over, så sørger vi for lagring, kontroll, vedlikehold, nødvendige reparasjoner

og har utstyret klart til utlevering etter avtale.

Nytt utstyr?

Vurderer du å kjøpe nytt utstyr, er det greit å notere seg at produsentene har opp til 24 ukers leveringstid i vinterhalvåret. På Spot On får du hjelp til valg av komponenter og tilleggsgutstyr, skjermstørrelser og fargevalg. Vi forhandler fallskjermutstyr og tilbehør fra alle de store produsentene, er internasjonalt konkurransedyktige på pris, og leverer utstyr over hele verden. Selv ved levering i utlandet gjelder norsk kjøpslov, noe som gir deg som kunde svært gode rettigheter dersom utstyret ikke skulle bli som forventet. Selv om du har mottatt et tilsynelatende godt tilbud fra andre forhandlere kan det være lurt å kontakte oss før du bestiller. Svært mange hoppere har blitt overrasket over at tilbudet de fikk likevel ikke var spesielt bra den dagen utstyret skulle betales.

Det kan være greit å vite at de fleste som forhandler kun ett merke ofte er sponset eller har andre interesser hos produsenten, og vil dermed ikke kunne gi deg nøytral og korrekt info om utstyret de selger. Velg heller en nøytral forhandler som gir deg valgmuligheten, og som setter dine behov i høysetet.

Eller brukt?

Spot On videreformidler brukte rigger og enkeltkomponenter, i tillegg til salg av nytt utstyr. Vi har et bredt utvalg av rigger

for salg og bruktlisten på www.spoton.as oppdateres jevnlig. Om du ikke finner riggen du vil ha nå, kan du tipse oss om hva du ønsker, så holder vi øynene åpne for deg.

Har du en rigg du ønsker å selge, utfører vi en komplett hovedkontroll, og sammen med deg finner vi riktig pris på utstyret ditt. Vi kan ikke garantere salg, men vår erfaring viser at rigger som selges via Spot On blir solgt raskere enn på det private markedet.

Alene i jungelen?

Om du er fersk fallskjermhopper eller erfaren i gamet, er det ofte mange spørsmål som dukker opp ved kjøp og salg av nytt eller brukt fallskjermutstyr eller tilbehør. Vi jobber med fallskjermutstyr på heltid, og er tilgjengelige for å svare på de fleste spørsmål selv om salget ikke går igjennom oss. Skal du kjøpe bruktutstyr privat, må du gjerne kontakte oss for spørsmål om passform, type og størrelse på skjerner, pris og tilstand!

Spot On treffer du i Dronningensgate 13 midt i Oslo sentrum, på www.spoton.as, på tlf 97 100 600, eller ute på hoppfeltet ;-)

VINNEREN ER... THOMAS EVENSEN!

JURYEN:

Fett bilde, mye action, fett fly, rett og slett dødskult!

Bildet er fra fortreningsleiren til norgesrekordforsøket.

Thomas vinner et Go Pro HD video- og stillkamera.

Gratulerer!

ANDREAS LUND LARSEN

Sikkert et utrolig fett hopp som fremdeles sitter på netthinnen. Kunne vært gjort litt mer for å komponere et fint motiv.

Konkurransen

ble utlyst i Frittfall #1/10 og bilder som er innsendt før fristen 10. august er vurdert. Juryen angrer litt på at det ble sagt at "hver enkelt deltaker kan sende inn så mange bilder han/hun ønsker", da enkelte har vært litt vel raus under sorteringen. Vi beklager også om det har kommet for dårlig fem at konkurransen også var åpen for jenter – ikke ett bidrag! Vi håper å ha oppnådd å skape litt større entusiasme rundt stillbiler likevel!

Vi har bedømt etter skjønn, med vekt på en interessant, aktuell og/eller estetisk fremstilling av motivet. Vi har lyst til å kommentere noen andre fine bilder som nesten nådde helt opp. Kanskje du har noe å plukke opp av hvordan vi vurderer motivene?

BENT KRISTOFFER ØNSHUS

Veldig fint motiv, litt dårlig fotokvalitet og fargegjengivelse.

**KJELL
HAUGLAND**

Annerledes og fint motiv, men litt dårlig dybde/kontrast i bildet.

**JOHAN
BRYHNI**

Fin eksponering, nydelig motlyseffekt. Snitt og komposisjon kunne vært ørlite bedre. Poeng for å sende inn bare ett godt bilde!

RON HOLAN

Ha-ha, tre flasker i luften! Morsomt motiv, men ikke spesielt bra kvalitet.

Fint å komme så tett inn på formasjonen, men mangler et blick eller noe til å fange interessen.

STIAN A. STENE

Fint lys med blitz på hopperen som ser litt lite avslappet ut.

YNGVE SKÅLNES

Skarpt og fint bilde med fine detaljer som kunne blitt veldig interessant med f.eks blikkontakt med modellen.

OLA ESPEN GRØV

"Kun unntaksvis vil fotomanipulasjoner godtas". Ellers actionfylt, fint motiv.

VECTORFESTIVAL, SKYDIVE EMPURIA

SÅ... VECTORFESTIVALEN, HYLLET SOM EUROPAS STØRSTE
RENE FALLSKJERMARRANGEMENT, PÅ EUROPAS MEST TRAVLE
HOPPFELT. I ÅR MED PARTIES, DEMOER, LIVE MUSIKK OG EN
FILMFESTIVAL. DU BLE GARANTERT Å IKKE BLI SKUFFET.

BRAVA

ANNA HOWERSKI **TEKST**
KURI, BABYLON FREEFLY **FOTO**

Festivalen ble holdt over fem dager. Solen strålte alle dagene (selv om vi gikk glipp av den siste dagen på grunn av vind var ingen spesielt plaget av dette, siden vi alle hadde festet temmelig hardt).

Det var de vanlige boogie opp- og nedturene. Skyvanen hadde noen problemer den måtte dra hjem for å fikse. På grunn av dette tok eierne av Skydive Empuriabrava en ny type beslutning; de kansellerte alle helgens tandem, så det skulle være nok plasser til at boogiedeltakerne kunne fortsette å hoppe hardt!

Filmfestivalen var fantastisk. Vania og Will gjorde en topp jobb med å forhåndspublisere arrangementet på web så vi fikk se noen veldig coole filmer. Bruno Brokken tok førstepremien og feiret med stil. PD stilte med forbløffende underholdning i form av en menneskelig beatbox fra England. The PeteBox presenter av Dedric Hourde (den fabuløse PD-representanten) optrådte live og mengden gikk helt nuts av han.

Alt i alt... Vectorfestivalen rocket. Guttene og jentene fra Babylon Skywalkers Soulflyers Volare Aria Patrick Passe og Regan – alle holdt energien oppe og hadde noen fantastiske grupper gående, inkludert alle nivåer hopping. Sponsorne tok den helt ut med Boogiemann/cookie Beach party, Torbolense/tonfly/sonic filmfest og gratis øl fra Vigil. Vi ble virkelig bortskjemte gjennom hele arrangementet.

Den største takken må selvsagt gå til Vector. I en verden av

skarpe forretningshjerner er det ikke så ofte du ser et selskap gi så mye tilbake til sporten. Bill Booth stilte selv på festivalen i år, så la oss håpe han var fornøyd med måten han brukte alle pengene sine på!

Ser deg i flyet!

AMY CHMELECKI, SKYDIVE ARIZONA **TEKST**
BRIAN BUCKLAND **FOTO**

Airspeed kjørte en firedagers invitational med åtti talentfulle deltakere fra hele verden. Hovedorganisator Craig Girard planerte ekstremt utfordrende 80-mannshopp. 20-manns oppvåmingshopp førte frem mot 80-mannsene. Den første av disse fløy nydelig – den neste ble aldri komplett. Arsenal planla arrangementet samtidig for å få utnyttelse av formasjonsflyvingen, og fordi de tenkte at å legge de to grenene samlet var en naturlig utvikling av sporten. Ty Losey ledet den vertikale utfordringen. De var 32 deltakere. Hoppene var vanskelige. Enkelte ble suksessfylte, andre ikke. Det er derfor det kalles utfordring!

ARIZONA CHALLENGE

I AR ORGANISERTE ARIZONA AIRSPEED ARIZONA
CHALLENGE SAMTIDIG SOM ARIZONA ARSENAL
ORGANISERTE ET VERTICAL CHALLENGE.

EINAR HENRIKSEN

STAVANGER FALLSKJERMSKLUBBS "FAR" DØDE UVENTET I JUNI.

Det siste hoppet ble gjort en halv time før han døde fra en motorisert hangglider i Ungarn. Etter landingen følte han seg uvel, og kort tid etter ble han erklært død på grunn av hjertesvikt. Einar var der sammen med sine voksne barn, sin kone og en god del venner fra både Norge og Ungarn, for å feire sin 60 årsdag.

Det var 41 år siden hans første hopp i Lille i Frankrike, hvor han og noen kamerater drog for å få sine første hopp og fallskjermcertifikater. Siden ble det å dra hjem for å dra i gang Stavanger Fallskjermsklubb. Med god hjelp fra hoppere og instruktører fra Østlandet kom klubben på fote. Stavanger FSK var i mange år en av de ledende klubbene i Norge .

Einar deltok på sitt første norgesmesterskap på Forus i 1971, og siden ble det flere. Han ble utdannet hoppmester og instruktør og hoppet oppvisningshopp over det ganske land, såvel som i nærdistriktet.

Du er allerede dypt savnet fordi du var en slik likandes kar som det var lett å bli glad i. Takk for alt vi gjorde sammen.

Fred over ditt minne!

Venner fra Stavanger Fallskjermsklubb

2011

知

Arets høydepunkt er og blir likevel Landslagenes Basic Skills Camp. En to ukers tur til USA med 46 hopp med coaching, enten i FS, FF eller 50/50. Antall hopp er beregnet på 3:1 coaching. Det vil bli noe mindre ved f.eks. 1:1. Dette er den mest effektive måten å bli flink fallskjermhopper på. alle hoppene inkluderer brief, video og debrief, så du vil til enhver tid bli fulgt opp for å kunne få en brattest mulig læringskurve. Det vil også jevnlig bli avholdt diverse relevante seminarer i f.eks. skjermkjøring, pakking, sikkerhet, førstehjelp og konkurransehopping, for å nevne noen av de som ble gjennomført i 2010. I tillegg til hopping og læring byr basisen på sosial aktivitet på høyt nivå. Det vil bli arrangert grillfester, og lagt opp til samlende aktiviteter på fritiden for de som vil det. Så bli med, bli flink og få nye fallskjermvenner. Prisen på herligheten er kr 32.000, og inkluderer 46 hopp med coaching, flybilletter, leiebil, overnatting, t-skjorte og en skikkelig Texas-style cowboyfest.

Dato: 15.-30. April
med fleks 1-2 dager i hver ende.
Dette vil bli avklart så snart flybillettene er i boks.

VOSSVIND

VOSSVIND AS SKAL BYGGE OG DRIFTE EN VERTIKAL VINDTUNNEL PÅ VOSS. I SKRIVENDE STUND ER VOSSVIND I EN EMISJONSFASE. TIDSPUNKTET NÅR DENNE ER LUKKET VIL VÆRE AVGJØRENDE FOR NÅR TID BYGGING VIL STARTE. VOSSVIND KAN RØPE AT DET HAR VÆRT OVERRASKENDE GOD RESPONS FRA INVESTORER OG AT PROSESSEN ER I EN AVSLUTTENDE FASE.

KITT TEKST

VossVind ILLUSTRASJONER

Optimismen råder. Prosjektkoordinator og fallskjermhopper Henning Hegbom forteller at planlagt byggestart er allerede i september i år, dersom emisjonen lander.

Anlegget

Anlegget skal ligge på Tvildemoen i Voss. Det er mellom sentrum og Bømoen, gangavstand fra sentrum. Dette skal bli den første resirkulerende vindtunnelen i Skandinavia, med 14 fots vertikal luftstrøm. Til sammenligning har Bedford 16,4 fot diameter, mens Bottrop har 14 og Sky Venture sine varierer fra 12 til 16 fot.

Dette skal visstnok bli en av verdens

sterkeste tunneler og samtidig en av de aller mest energieffektive. Dette var noen av kriteriene som ble lagt til grunn da VossVind valgte leverandør. Det valgte designet bruker under halvparten av energien for å oppnå samme ytelse som flere av vindtunnelene som er brukt i markedet i dag.

Som leverandør er Indoor Skydiving Germany (ISG) valgt. ISG har bygget anlegget i Bottrop som referanseanlegg for sin teknologi. De er relativt nystartet, men baserer seg på deler og kompetanse fra tysk bilindustri, og har som ambisjon å bli ledende i vindtunnelmarkedet.

Planlegging

Siden etableringen av selskapet i 2007 har det blitt jobbet med omfattende markedsundersøkelser og konseptutvikling. Opsjonsavtale på eiendom er signert, rammetillatelse for bygging er gitt, finansieringsarbeidet i slutfasen, og intensjonsavtale med leverandør er signert. Dersom alt går etter planen vil finansieringen være endelig

klar innen utgangen av september, og åpningsdatoen vil settes til høsten 2011.

VossVind anser sitt konsept for å være unikt, markedspotensialet som stort, og at de vil kunne ta en ledende posisjon i Skandinavia. De mener de har lav risiko med tanke på reguleringer, idet de har sterk støtte fra lokalmiljøet og industriell partner.

Organisasjon og finansiering

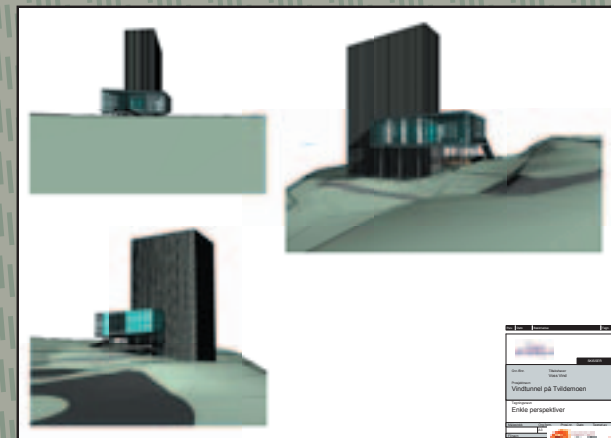
Bak Voss Vind står investeringsselskapet Canica AS som hovedaksjonær sammen med en rekke mindre, lokale investorer. Kommuneadministrasjonen i Voss gir planen sterk støtte, og ønsker å bruke dette som et ledd i det overordnede målet; å gjøre Voss til en sterk turistdestinasjon innenfor ekstreme natur- og sportsopplevelser.

I styret sitter blant andre to representanter for hovedaksjonæren Canica. Camilla Hagen og Bjørn Magne Bryn er aksjonærer og er selv aktive fallskjermhoppere. Prosjektet er budsjettert med 52 millioner kroner. Det er jobbet hardt, gjennom hele finanskrisen, for

å sikre lånefinansiering og VossVind er godt fornøyd med avtalen som er kommet på plass mellom Innovasjon Norge og lokale banker. Totalt vil disse stille med lån på 25 mill i bygge- og driftsfasen. Denne avtalen forutsetter at Canica AS stiller en stor del av egenkapitalen. VossVind kan ikke røpe detaljer om hvilke andre investorer som går inn.

Drift og marked

Vindtunnelen på Voss har som ambisjon å dra nytte av flere ulike markedssegmenter. Ekspertmarkedet er allerede godt representert på Voss (Voss FSK gjorde 18.000 hopp innværende sesong fordelt på over 1000 forskjellige hoppere) og VossVind regner selvsagt med at en vindtunnel vil bli godt mottatt. VossVind sier de likevel vil jobbe hardt med å tilpasse produktet til det norske markedet slik at geografisk plassering nær hoppfeltet på Bømoen bare blir en av flere grunner for å legge vindtunneltrening til Voss. Det er gjort flere analyser som forteller VossVind om eksperter sine krav og prioriteringer.

VossVind AS, Magasinveien 35, 5700 Voss
CONTACT: Henning Hegbom, Phone: 90735024

Henning Hegbom.

Dette er bl.a. forankret i valg av tunnelleverandør, spesifikasjon av ytelse, utforming av serviceareal, osv. VossVind er også klar over at kvaliteten på instruktører er et viktig punkt for utøveren og håper å rekruttere eller å samarbeide med instruktører som har slike kvaliteter.

I prognosene deler VossVind markedet inn i to hovedsegmenter: eksperter (fallskjermhoppere og militære), og turister/bedrifter. Analysen av markedspotensial tar hensyn til blant annet økt konkurranse i vindtunnelmarkedet, forventet økning i turismen i Voss og stabil vekst i forretningsmarkedet.

VossVind anser at Voss er en spesielt god plassering for en vindtunnel med tanke på turist og bedriftsmarkedet. Vindtunnelen bør falle naturlig inn i profilen til Voss "bygd for sterke opplevingar". Frem til i dag har det vært et begrenset aktivitetstilbud på skuldersesonger og når det er dårlig vær. I bygda de

anser som er spesielt godt egnet for svært mange typer ekstremsport har det også vært relativt få aktiviteter som ikke krever spesielle ferdigheter av utøveren. Den til tider sprengte kapasiteten på tandemhopp på Bømoen skal være et godt signal på dette. Derfor vil en vindtunnel kunne dekke et behov som tidligere ikke har vært dekket i vossebygda.

Henning Hegbom er sikker på at vindtunnelen vil innlede en ny "æra" for fallskjem i Norge. Vindtunnelen vil generere økt rekruttering, flere elever som fortsetter fallskjemporten, og vil bidra til å heve nivået på utøverne til den ypperste verdenselite.

- Kan det være en idé som HI oppgave å revidere fallskjemutdanning med vindtunneltid, spør Henning.

Skulle dette slå til blir vi alle vinnere - gjerne investorer og flyglade hoppere!

NORGESMEISTERSKAP

**TORF BUER INN
FOR LANDING I CP**

DEI SISTE DAGANE HAR DET VORE AVVIKLA NOREGSMEISTERSKAP I FALLSKJERMHOPPING PÅ VOSS. OMLAG 100 UTØVARAR FRÅ 10 KLUBBAR, FORDELT PÅ 23 LAG DELTOK I KONKURRANSANE FS4 OPEN, FS4 REKRUTT, FS 8 (FORMASJONSHOPPING), FF OPEN, FF REKRUTT (FREEFLYING), SAMT 13 DELTAKARAR I CANOPYPILOTING (SKJERMFLYGING).

ANDERS FLATLANDSMO, STEVNELEIAR **TEKST**

I FF Open skilde laga seg tidleg i konkurransen. Fleire lag hadde gode resultat, men landslaget 42Freefly var det ingen som kunne hamla opp med. Lika suveren var andrelassen til vossa-laget Skandinavilon, og på tredje fylgte Sweet Freefly.

Skandinavilon med den tidlegare landslagsutøveren frå Skywalkers Håvard Flaata, tilfredstilte og kravene til å delta i Rekruttklassen i og med at dei to andre utøvarane er ferske i sporten og har få hopp. Men nivået er det ingen ting å sei på og det var ingen i rekruttklassen som kunne måla seg med dei. Dette er eit lag det knyter seg sterke forventningar til i framtida. På andre plass fylgte eit anna vossalag The Conservatives, og på tredje Aero Kids.

I FS4 Open var det knytt mest spenning til om det nye landslaget X3M4S kunne hamla opp med veteranane i gamle landslaget Deland Norgies. Men det synt seg at dei gamle er eldst og dei yngre lyt trenast meir. Imponerte gjorde imidlertid oslo-laget Polaris som kneip andrelassen seks poeng framfor landslaget.

I rekruttklassen var det adskillig meir spenning. Før den sjuande og siste runden skilde det eit poeng mellom fyrste og andre plass, og eit poeng mellom tredje og fjerde. Men i finaleomgangen klinte Tønsberg-laget Kentøkki Fried Pinguins til med 21 poeng og tangering av sin eigen noregsrekord. Engleflass endte på andre og M.O.I.S.T på tredje.

I CanopyPiloting vart det gjennomført to rundar Speed Carving, to rundar Distanse og ein runde Sonepresisjon. Bjørn Magne Bryn frå Voss var suverent best i dei to fyrste øvelsane. Med den sterke tida 3,076 som bestenotering på den 70m lange svingen gjev det ein gjennomsnittshastigheit på omlag 83 km/t. I distanse gjekk det endå betre for Bryn, og spesielt på det fyrste hoppet der han sette ny norsk rekord med 132,65 meter.

PÅ VOSS

Lars Erik Sivertsen, Kjevik, flaug inn til det beste resultatet i presisjon, men samanlagt var Bryn suveren og det var langt bak til andremann Håvard Flaot og tredjemann Mathias Holtz. Alle tre frå Voss Fallskjermklubb.

Det vart i tillegg delt ut fleire vandrepemiar. Polaris fekk SkyDesign pokal for fighter-spirit og kreativitet, Tønsberg henta heim Tønsberg FSKs vandresverd for flest deltakarar i formasjonshopping, The Conservatives fekk Voss FSKs premie for beste "up and coming", og DropOuts og Skandinavilon delte vandrekassa til Ludens Freefly for smittande hoppglede.

H.M. Kongens pokal gjekk til 42freefly. I begynnelsen til juryen vart det blant anna lagt vekt på deira gode resultat under årets VM i Russland, deira overlegne seier under NM, og at dei både som lag og enkeltpersonar bidrar med stort engasjement og stor hoppglede lokalt og nasjonalt. Laget består av Marius Sotberg, Derek Broughton og Bent Onshus.

konkurranser-lag

... **TOUCH DOWN**

CYPRES 2
model change for free

... TAKSER TIL GATEN

... PARKERT VED GATEN

FRA BASIC TIL NM

UNDER EN MEGET UTVIKLENDE FF-BASIC I 2010 KOM MARIUS SOTBERG MILITANT RUVENDE IGJENNOM PAKKETELTET I TEXAS. HAN KNYTTET EN NEVE, HEISTE I VÆRET OG SA "UNGDOMSSATSING! NM! KLAR FOR DET!?"

ULRIK WAAGAARD,
THE CONSERVATIVES **TEKST**

Jeg stirret forsiktig opp fra skoa, tørket en tåre fra øyekroken og hikstet så entusiastisk som jeg kunne ut ett ja. Dette trigget trolig en testosterrell© reaksjon hos sørlendingen som umiddelbart tredde av i eget ønsket retning. Under ett minutt senere var han tilbake med en ung lovende freeflyer, heist høyt over hodet og ett stolt smil om kjeften. Rune og jeg fant fort ut at vi hadde mye av de samme interessene og målene her i livet, blant annet møttes vi ved en tilfeldighet på taket av Best Value Inn en mørk og stormfull (les da fuktig) aften for å se om vi kunne nå bassenget. (Rune naturligvis KUN iført 5 GoPro cameraZ).

Vel tilbake i Norge og klare for en sommer på Voss. Vi søkte om ungdomsmidler og fikk innvilget søknaden til stor begeistring! Sammen med en Lagdeal på Voss med 189 kroner hoppet gikk vi mot uendelig.

Sesongstarten ble til en fin reality check; to ting viste seg å være nesten umulig:

At samtlige i laget har fri samtidig mens det er fint vær

Hoppe fallskjerm og ha dame som ikke gjør det

Kriteriet for ungdomsmidler var deltagelse i NM og Norgescup (NC).

Konkurranse var nytt for oss begge. Konkurransenervene var veldig til stede da vi skulle gjøre vår første frirunde, i vår første konkurranse, NC på Voss. Rune valgte å gjøre den på egenhånd da han mista grepet i døra og datt ut i evigheten. Undertegnede er ikke kjent for overlegen reaksjonsevne og holdt sin plass i flyet, mens den evig unge Onkel Ø(yvind Goxøyr) på kamera, var der han skulle være og fikk det som så ut som en sjømann på syre hoppe Freestyle. Det holdt til fjerde plass. Ikke noe vi var fornøyd med, selv om vi hadde tapt for to landslag og Norges feteste freefly lag, Gratis Flåge.

Tracking med gutta og wingsuit-utsjekker ble lagt på hylla. Planer ble lagt og hopp ble dirt'a. Jentene dro og The Conservatives besto. Vanvittig kult å se progresjonen når man har en person å hoppe med og går igjennom hoppene så mye på forhånd. Selv om alt ikke går helt etter planen var læringsutbytte stort.

Neste konkurranse var tredje runde i NC i Tønsberg. Her fikk vi bevisst at øvelse gjør mester og handicap systemet gir gullmedaljer. Nå var det kun NM igjen og rundt 25 treningshopp ble gjort for å prøve å få frirunden på stell før det var dags. De konservative hadde som alltid lagt lista litt høyt og det var vel ikke før siste treningshopp før konkurransen at hoppet gikk som det skulle. Men den itel'n

vi hadde fått var at nivået kom til å bli høyt så det var bare å gi gass.

Vi hadde en kjempekonkurranse!! Å delta i NM var sinnssykt fett! Hele atmosfæren, hele helga. Fallskjermvenner fra hele landet var samlet og spenningen foran storskjermen som viste live dømming av det lagene akkurat hadde vært oppe og gjort var til å ta å føle på.

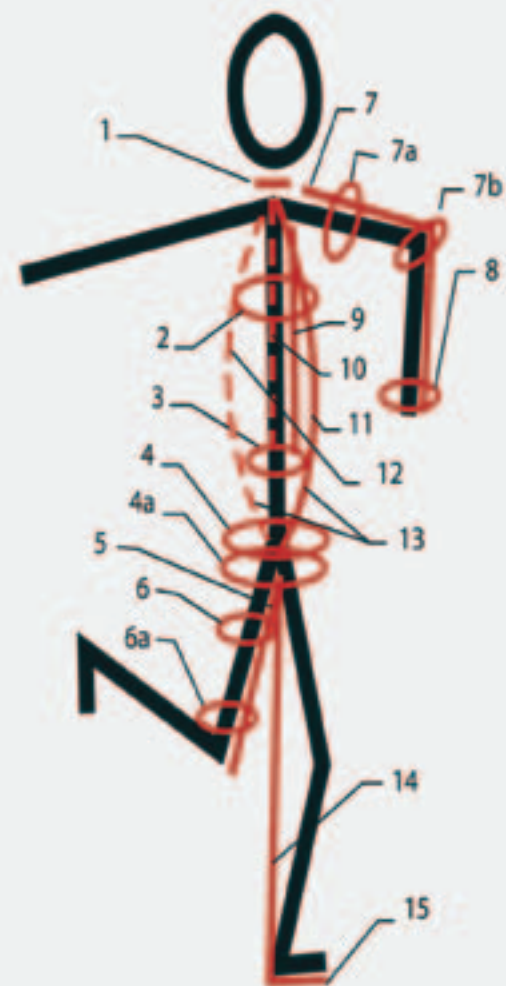
Vi fikk en andre plass. Bak Skandinavlion som briljerte i rekrutt og imponerte vanvittig i Open-klassen. Aero Kids fulgte oss hele veien og sørget for dårlig nattesøvn og svettetokter helt opp til siste runde. Festen husker vi ikke så mye av, men bildene på kameraet tilsier at det var alle tiders.

Alt i alt har det vært en annerledes sesong. Vi fikk banka masse hopp og hatt en progresjon langt over det vi forventet før sesongstart. Noen ganger er det kjøpt å takke nei til funjumps, men det her var morro på en annen måte. Freefly blir bare morsommere jo mer man lærer seg å fly kroppen sin. Så hvis du sitter med ett ønske om å komme «opp på nivå», ta tak i en kompis og sett sammen ett lag. Vi har i hvertfall bestemt oss for å fortsette og satse, og ønsker i den anledning å utfordre samtlige freeflyvenner til neste års NM både i Rekrutt OG Open klassene. Ha en fortsatt god vinter også ses vi på Bømoen til sommern!

Peace and Love

SD COLLECTION

MÅLESKJEMA HOPPDRESS

1	skulder ↔ skulder	cm
2	rundt bryst	cm
3	rundt midje	cm
4	rundt hofte	cm
4a	rundt hofte (jente)	cm
5	skritt ↔ midt på kne	cm
6	rundt tykkåret	cm
6a	rett over kne	cm
7	skulder ↔ håndledd	cm
7a	biceps	cm
7b	albue	cm
8	håndledd	cm
9	armhule ↔ midje	cm
10	nakke ↔ midje	cm
11	skritt ↔ hals	cm
12	skritt ↔ nakke	cm
13	hals ↔ skritt ↔ nakke	cm
14	skritt ↔ gulv	cm
15	skotupp ↔ hæl	cm
16	høyde	cm
17	vekt	kg
18	gutt/jente	
19	bestillingsdato	

farger nylonstoff: hvit, lys grå, gul, orange, rød, blåturkis, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongeb blå, marine, svart.

farger bomull: hvit, gul, grønturkis, rød, magerita (sterk rosa), burgunder, lys lilla, lys kongeb blå, marine, svart

farger spandex: hvit, lys grå, mørk grå, gul, sennep, rød, burgunder, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongeb blå, marine, svart

Når du tar målene bør du ha på deg det du vanligvis har under hoppdressen på sommeren. Husk at dressen blir lik de målene du oppgir - ferdig sydd.

SKYDESIGN COLLECTION • LUNDEVEIEN 20 • 2435 BRASKEREIDFOSS
MOB: 90 78 73 70 • TLF/FAX: 62 42 33 10
URL: WWW.SDCOLLECTION.NO • E-POST: BESTILL@SDCOLLECTION.NO

JEG BESTILLER HERVED:

HOPPDRESS PRIS

☐	slick suit nylonfront	2.170,-
☐	slick suit bomullsfront	2.300,-
☐	bomulldress	2.300,-
☐	lett type boogieutgave	2.300,-
☐	kameradress big wing	2.390,-
☐	kameradress small wing	2.150,-
☐	freeflydress	2.340,-
☐	blyvest (3 kg m/ekstra lommer)	760,-
☐	varmetight (Polartech power stretch)	760,-

EKSTRAUTSTYR

☐	forsterket kne	100,-
☐	polstret kne (med varmestoff)	170,-
☐	lag grep (ben grep)	220,-
☐	doble armgrep	120,-
☐	booties standard	470,-
☐	stringbooties standard	590,-
☐	stringbooties med regulering	710,-
☐	Arcteryxbooties	710,-

PRIS

☐	pynte- og forsterkningsbånd	145,-
☐	sliderholder	65,-
☐	dobbel nylonfront (lyse farger)	300,-
☐	løs varnehals "smekke"	280,-

FARGER

- front: _____
- ben: _____
- rumpe: _____
- spandex sider: _____
- spandex rygg: _____
- spandex skritt: _____
- arm ytters: ☐ bomull ☐ spandex
- forsterkningsbånd: _____
- grep/vinge: _____

Prisene er inklusive moms.

- ☐ Jeg ønsker å betale i oppkrav (+ porto) ☐ Jeg ønsker å betale med kredittkort (+ porto)

- ☐ VISA kortnummer: _____ Utløpsdato: _____
- ☐ Euro/Mastercard kortnummer: _____ Utløpsdato: _____

Navn: _____

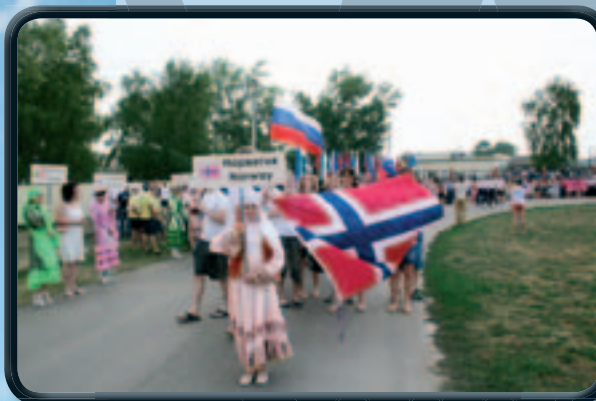
Adresse: _____

Postnummer: _____ Poststedsted: _____

Telefon: _____ Mobil: _____

MAIL BESTILLING TIL:

bestill@sdcollection.no

FOR KONGE OG

VI PAKKET GEARBAGGEN OG FORLOT KONGERIKET FOR Å FORSVARE DETS ÆRE I
HEDERLIG KONKURRANSE MOT STORE NASJONER I DEN FJÆRNE ØSTEN.

MARIUS SOTBERG **TEKST OG FOTO**

Norge sendte i år tre lag til VM. Polaris, firer damer. X3M4S, firer open og 42 Freefly som nødvendigvis da, ja stillte i freefly. Polaris ankom Russland direkte fra trening i Tjekkia og var de første norske på stedet. Smart call da det ga dem noen dager til å venne seg til den østrussiske gjestfriheten på sanatoriet før konkurransestart. 42 og x3m4s som hadde vært på Kolomna og hoppet, ankom VM byen dagen før kickoff og var nok en tanke skeptisk til sitt nye hjem for den kommende uken.

Åpningssermonien som Menzelinsk organisasjonen hadde forberett var av storslagen art og hele landsbyen møtte opp for å ta imot utøverene. Tradisjonelle folkedrakter, danseoppvisning og

vellkomsttaler fra fem forskjellige presidenter og en general var noe av det som utspant seg under åpningen. Et meget undreholdene innslag var etter at en president introduserte "de beste hopperne i Menzelinsk" som skulle lande på banen og de tryna flatt så grusen spruta og alle tilskuere jubla i kor.

VM i sin totalopplevelse var fantastisk. Hoppingen, konkurransen, fokuset og gleden over å hoppe fallskjerm er sykt

FEDRELAND

fett å ha vært med på. Ellers er det små episoder som tidligere nevnt i reisebrev som er med på å gjøre en slik tur uforglemmelig.

Eksempel: En fyr som særlig den kvinnelige dele av delegasjonen satte pris på var "the man in the blue speedo". En lokal helt som spradet rundt i speedo, fullstendig overbevist om at han var the shit, hvilket jeg personlig mener han var. Eller kantinedamen som kjeftet meg huden full hver gang jeg glemte matbongene mine slik at det ble klatt i systemet hennes. Neste dag når jeg kom for å spise lunch tok hun både frokost, lunch og middagsbongen samtidig mens hun meget overbevisende forklarte meg på russisk hvor skapet skulle stå.

RESULTATMESSIG SER VM SLIK UT

- Polaris tok en 5 plass i firer kvinneklassen.
- X3m4s tok en 14 plass i firer åpen klasse.
- 42 Freefly tok en 5 plass i Freefly åpen klasse.
- Det norske åtterlaget som ble skrambla ved ankomst Russland for å redde åtterkonkurransen, tok en glitrende fjerdeplass, samt at de høstet massivt med creds fra de andre åtterlagene.

Vel hjemme i Stavanger er det fint å tenke på at det nå er vintertid og tunnelsesongen står for døren. Ladslagene kjører camper i Botropp og Bedford så det blir max moro utover høsten. Vi bruker sensommeren på å orge basisen som smeller i gang i påsken.

Neste år er det World Cup i Tyskland og alle hjerter gleder seg. Fallskjernorge opplever et enormt løft for tiden og det blir spennende å se hvor mange lag som reiser under det norske flagget. Jo flere jo bedre. Gi gass!

Som en avslutning vil jeg takke våre norske dommere som flyr land og strand kun for oss. Tusen takk for at dere stiller opp på nasjonale og internasjonale konkurranser. Håper å se dere igjen neste år på samtlige konkurranser.

POLARIS, OGSÅ KALT NORDSTJERNEN, ER DEN SYNLIGE STJERNEN SOM STÅR NÆRMEST HIMMELENS NORDPOL. POLARIS ER NAVNET PÅ VÅRT NYE JENTELAG.

POLARISTEKST RON HOLAN FOTO

Fordi den viser hvor nord er, har den blitt en av himmelens mest kjente stjerner. Pga dens plassering har den ledet flere bortkomne sjømenn trygt tilbake til havn.

Laget består av: Trude Sviggum (inside center), Sissel Finnseth (tail), Kristine Willadsen (point), Ellen Burchardt (outside center) og Gudrun Rokne (kamera).

TRUDE er veteranen på laget og har stort sett gjort det meste innen fallskjermhopping- alt fra å være tandeminstruktør til å ha deltatt i press og stil. Hun er også nestleder i FS komiteen i IPC. Trude er den på laget som stort sett har kontroll på alt. Hun må avslutte treningscampen med et antall hopp

som er rundt, eller som lyder bra (73 hopp går ikke, men 70 eller 75 hopp er bra), hun hopper konkurranse med grønne sokker for håp, og har en stor forkjærlighet til vampyrer (spesielt de svenske...). Trude liker ikke å gjøre ting som er utenfor hennes komfortsone – det er i midlertidig lett å se på henne når hun har kryssset denne barrieren.

SISSSEL er lagets fersking med nå 420 hopp, hvorav 217 av dem er gjort i år. Men hun har et solid antall vindtunneltimer, og deler seng med en av Norges beste fallskjermhoppere, Torstein Valen, der mye nyttig erfaring utveksles. Hun er en liten FS-geek, og er alltid oppdatert på det nyeste som skjer på skyleague.com, og bruker mye tid på å studere fallskjermvideoer. Sissel er den elegante på laget med en fortid som ballett og isdanser. Bli ikke

HVEM ER PO

overrasket om du på en Norwegian Air Shuttle ser Sissel bak spakene, hun jobber nemlig som kaptein i selskapet. Siden hun er i bransjen har hun fått den morsomme jobben med å kjøpe flybilletter for laget.

KRISTINE er den søte og snille førskolelæreren fra Fredrikstad. Ellen kaller henne sau i fåreklær. Hun ser uskyldig ut, men skinnet bedrar- jenta har bein i nesa. Det beviser hun bl.a. ved at hun har høydeskrekk, men har greid å gjøre over 2500 fallskjermhopp. Når vi er ute på treningscamper er det alltid hun som er sjåføren – uansett om det er i England eller Tsjekkia. Når en konstabel ville gi henne en bot i Praha nektet hun plent. Konstabelen ble sint, men når Kristine fortsatt satt med armene i kors, ble han så lei at hun fikk kjøre av sted. Trude var faktisk AFF instruktøren til Kristine. Etter et dramatisk nivå to hopp med mye tumbling og lite pressing, hadde nok ikke Trude trodd at Kristine skulle hoppe igjen. Hvertfall ikke at de åtte år senere skulle være lagvenninner med ambisiøse mål. Ellers så bruker Kristine det meste av fritiden sin på hesten Kim.

ELLEN er lagets energibunt. Hun jobber som AFF instruktør, og bor store deler av året på Østre Åra, og spør du, så er hun alltid klar for et hopp til. På vinterstid har hun vanligvis solgt pølser, pornoblader og vasket doer på en bensinstasjon, men nå har hun blitt student igjen og skriver masteroppgave om skogskjøtsel. Sammen med Kristine sørger hun får at iskaffen til Tine ikke går ut av produksjon, og at det er gode tider hos R.A Baileys & CO i Irland.

Sissel mener at Kristine og Ellen sitt tekniske utstyr holder samme kvalitet som i et U-land (dvs at de i motsetning av resten av laget ikke har noen Mac, I-pad eller I-phone, men har bare en sliten

telefon som virker av og til.) Om du ikke får tak i dem, så ikke fortvil – det er helt normalt

GUDRUN er vår eminente kameradame. Det gjør oss til et av de få “rene” jentelagene (bortsett fra oss er det bare Russland som har ei kvinne på kamera). Hun er et stort talent og humørspreder. Hun hadde ikke mange fallskjermhopp i år før vi dro til VM (la oss bare si at det var et ensifret antall..), men ikke noe stress – i Gudrun naillet alle exitene, i både firer og åtter, med og uten bootieser! Hun fikk hele hotellets oppmerksomhet i Russland da hun rope ut i lobbyen at Kristine og Ellen skulle gå og ta seg en dusj etter en lang hoppdag i 40 grader C: “You dirty little girls – i go up and clean yourselves!”. Gudrun er glad i kjekke farger, holde orden, og gir deg gjerne gratis plastisk kirurgi.

STEVE HAMILTON er den som skal holde styr på oss. De fleste kjenner han kanskje fra vindtunnelen i Bedford, hvor han bor og jobber. Han er opprinnelig fra Wales, har hoppet for Storbritannia i flere år, men har nå gjort italiener av seg, og hopper på det italienske firer landslaget Sinapsi. Når sukkernivået vårt blir for høyt og knisingen sitter for løst, trekker han seg bare rolig tilbake etter at han har kommet med noen tørr- vittige kommentarer.

I år har vi flydd ca 20 timer tunnel, og har hoppet fallskjerm i USA, Tsjekkia, Norge og Russland. Etter en suksessfull treningsleir i DeLand, hoppet vi en helg på Åra, før vi skulle trene ei uke på Tønsberg i juni. Men der møtte vi på litt problemer. Etter sju laghopp fikk Sissel skuldra ut av ledd – igjen. Tøff som hun er gikk hun opp og gjorde tre hopp til, men så måtte hun kaste inn håndkledet. Steve fylte hennes slot resten av dagen. Morten Kristoffersen, Renas store sønn og vår supre step-in kameramann, kommenterte byttet med: “Who’s that fat lady in the back?”.

LARIS?

Legen mente at skuldra til Sissel måtte opereres. Med litt over en måned til VM ble vi litt småstresset. Skulle vi droppe VM i år, eller skulle vi satse på at skuldra ville holde fram til etter VM? Målet vårt er medalje i VM i 2012, så det ville ikke være noen krise å måtte stå over dette års VM. Men Sissel ville hoppe - vi trenger jo konkurranse erfaring! Dette blir litt gambling... Vi iste ned skuldra, teipet, kjøpte støttebandasje og Sissel trente skuldra hver dag- ja så mye at hun fikk senebetennelse i tillegg. No guts, no glory!

I juli dro vi til Prostejov i Tsjekkia for å trene fra VM flyet, LET 410. Det er mye lettere å reise til Tsjekkia for å trene enn Russland hvor VM skulle være. Stort sett alle nasjonene slet med å få visum til Russland. Ambassaden ville ikke godta invitasjonen fra hoppfeltet.. Tilslutt måtte vi gå igjennom et visumfirma. Ikke noe problem å få visum- du må bare betale..

Vi trivdes i Tsjekkia. Vi hadde fint vær, og det var billig og god mat. En øl koster bare tre NOK. Baileys en var derimot litt dyrere. For et glass kostet det 15 NOK. Det var her World Cupen ble arrangert i fjor, og det var det samme flyet og pilotene som var med under demohoppingen i Kurdistan, så vi følte oss hjemme, og fikk god service. Da Pete hadde reservetrekk ble han hentet i militærrets helikopter. De plukket han opp også dro de rundt og fant freebag og hovedskjerm, før de så fløy ham hjem til hoppfeltet. Martin, hoppfelt eieren, møtte dem med en flaske vodka, også dro de tilbake til militærbasen sin som er på andre siden av landingsområdet vårt.

Det skjer alltid noe på treningsleir. Ron, som var denne campens superduper reserve kameramann, dokumenterte alt som sjedde- og litt til- med sitt store paparazzi linse (forhåpentligvis ikke mens dusjingen pågikk). Vi bodde alle sammen i et stort soverom, så Ron fikk sin dose av jenteissues.. Når

Trude midt på natta skulle snike seg ut for å gå på do, ropte Ellen i søvne: "Dropspeed..". Men Ellens våte drømmer om dropspeed hjalp tydeligvis, for allerede neste dag begynte exitene å sitte. Ellers så fulgte Ron opp tradisjonen til ei annen på laget, og røk en HMA line på Katanaen på om lag 250 hopp. Trude greide å miste en sko i exiten. Alt vi så i fritfall var en hvit sokk som blafret rundt. Alle lo så mye at det var omtrent umulig å fly. I landingen greide hun å forstue en tå, så de neste dagene måtte hun lande på rumpa fordi hun ikke greide å løpe. Vi tror nå bare at det var et nytt påfunn for å gå på shopping etter nye sko.

Dessverre holdt ikke skuldra til Sissel hele campen – i stedet ble hun co pilot på LET-en. Men etter 70 hopp var vi allikevel fornøyde, og klare for Russland og VM.

Russland... jeg vet ikke helt hvor jeg skal begynne. Det farligste vi gjorde på hele turen var å fly innenriks fra Moskva til Kazan med et fly som, ifølge Sissel, var hot på 1960- tallet. Men det gikk jo bra, og etter en del timer med buss kom vi til det øde stedet hvor VM skulle være (Menzelinsk). Vi ble innkvartert sammen med en del andre nasjoner på et sanatorium, eller som så pent de kalte det: wellness center. Vi hadde ikke følt oss vel om vi hadde vært syke og måtte bo der. Men vi fant ut at selv om det ikke var koselig der, så måtte det ihvertfall være rent og hygienisk, siden det tross det var et sykehus. Det fantes ingen aircondition anlegg på wellness centeret. Og det ville normalt ikke være et problem, men det herjet såklart en hetebølge over hele område. På dagen gikk termometeret helt opp til 41 grader C, og det ble ikke så veldig kjølig på kvelden heller.

Før hoppingen måtte vi ha en legesjekk. Helsesøstera målte blodtrykket, og sjekket om du hadde puls! Vi slapp så vidt igjennom, og fikk hoppe. Det gikk ikke lang tid før det hersket en krise på feltet: Det var ikke nok återter lag som hadde dukket opp, så de kunne ikke kåre en champion. Arrangøren kom til oss og lurte på om vi ville stille i åter sammen med landslaget- GRATIS. Vi ville spare skuldra til Sissel, og fikk i stedet inn Derek. Det ble satt stor pris på at vi ville

delta. Russerne kom med flere bærepøser med vodka og "cognac" (ekte russisk Cognac..) til oss, og Frankrike kom med en trener til oss: "I'm not good in English, but very good in 8-way (uttale: hate way..)". Han var flink og gjorde seg godt forstått selv om han ikke snakket så bra engelsk. Og om det trengtes, så dyttet han oss dit vi skulle. Kazakhstan hadde også et återlag som dukket opp og gjorde noen hopp når det passe dem. En dag var de ikke der, så da ble det bare null poeng i alle rundene den dagen! Dermed ble vi ikke sist i konkurransen heller, og vi lærte utrolig masse om åter, så vi er fornøyde med det.

Maten i Russland kan man skrive mye om. Av og til var den helt ok, andre ganger var det ting som Ellen ville hivd lang inn i skauen når hun slakter elg. En dag dro vi på en shopping mall. Der fant vi mye god mat. Alt fra Gudbrandsdal brunost til Jarlsberg ost. Bare synd at vi ikke hadde et kjøleskap på feltet- i 41 grader ville ikke osten overleve så veldig lenge. Men nøtter, frukt og potetgull ble en stor hit.

I firer konkurransen gikk det veldig bra med oss. Vi hadde en målsetning om å snitte 16. Vi snittet 15,9. Med litt mindre trening enn det vi hadde planlagt, og med en skadet skulder, må vi si oss fornøyde med det. Det siste hoppet vi gjorde i konkurransen, er noe av det aller beste vi har gjort sammen, så vi dro derfra med masse selvtilitt og motivasjon til å fortsette.

Men det skulle vise seg at det ikke var så lett å dra derfra. Trude og Gudrun var heldig som dro litt tidligere. For når de resterende tre på laget skulle dra morgenen etter avslutningsfesten, begynte det å bli litt kaos på flyplassene pga røy og skogbranner. Det første som skjedde var at sjåføren som skulle kjøre oss til flyplassen kjørte seg vill. Det var ikke så vanskelig og skjønne – i ordet airporto er ganske internasjonalt, men når han stopper og spør en mann som ligger i en grøft og sover, gir vi opp håpet om å rekke flyet vårt. Bilturen som skulle ta 2,5 time tok 4,5 time, og det var IKKE fordi han kjørte sakte. For det skal han ha – i han gav alt.. Men vi rakk ikke flyet, men det gjorde heller ikke noe siden flighten var

blitt kansellert pga forholdene i Moskva. Ingen på flyplassen kunne hjelpe oss fordi ingen kunne engelsk. Hvordan skulle vi komme oss til Moskva? Heldigvis kom laget fra Kazakhstan som prøvde å hjelpe oss så godt de kunne med sin begrensede engelsk. Vi støtte også på en som het Anton som var over middels god i engelsk. Han hjalp oss med å kjøpe en ny billett, så sju timer senere satt vi på et fly til Moskva. Flyet videre fra Moskva hadde for lengst gått, men det er tross alt lettere å ta seg videre fra Moskva enn Kazan.. Skranken til Lufthansa var stengt for kvelden, så det ble en lang, varm og røykfull natt på gulvet i flyplassen i Moskva. Man kunne ikke se langt fremfor seg pga røyken, og øynene begynte å svi. Men vi kunne ikke klage – en av de britiske jentene hadde med datteren sin på 1,5 år som reagerer så fælt at hun begynte å kaste opp.. Neste morgen får vi standby billetter til Frankfurt, også videre til Oslo. Vi kommer heldigvis med på begge flyene. Det er litt flaut å fly fra Frankfurt til Oslo siden vi stinker svette og bål som om vi skulle ha vært med på en Lars Monsen tur, men etter en så lang reise så gir vi litt blanke og. Nå vil vi hjem! Endelig framme i Oslo, kommer det ingen bagasje! Og det er bare tre dager til NM på Voss begynner.

Heldigvis får vi bagasjen vår dagen før vi skal dra til Voss. Men Kristine får Ellen sin koffert, og Sissel får Kristine sin.. Vi rekker ikke å vaske de god luktende dressene før NM- beklager til alle dere som måtte dele fly med oss under NM..

Trude kunne dessverre ikke delta på NM. Så istedet fikk vi inn super reserve Tore Buer. Til tross for en uheldig exit og tre bust, så gikk NM veldig bra, og vi er veldig fornøyde. Tusen takk for Sky Designs vandrepokal! Tusen takk til alle dere som har hjulpet og støttet oss. Vi har hatt en utrolig bra sesong. Ikke bare med mye fremgang med laget, men også mye moro med FS skole, FS boogie, ungdomsgruppa, Norges rekordforsøk og andre morsomme hoppehappenings. Etter en skulder operasjon nå i høst, så gleder Polaris seg til å ta fatt på en ny sesong. We will be back!

NORSKT GULD

PÅ NORDISKA
MASTERSKAPEN I
FALLSKÄRMSHOPPNING.

BOEL STIER, STOCKHOLMS FALLSKÄRMSKLUBB **TEKST**

Norska landslaget i friflygning, 42 Freefly, vann guld på Nordiska Mästerskapen i fallskärms hoppning som avklarades idag i Tierp, Sverige. Laget kom tidigare i år på femte plats på VM.

42 Freefly består av Derek Broughton, Marius Sotberg och Bent Onshus. Så här presenterar de sig själva:

"Vi er det Norske landslaget i Freefly. Laget ble satt sammen på høsten 2009 og har trent ca 350 hopp og 30 timer vindtunnel siden da. Laget kom på en sterk 5. plass under sin VM debi i Russland August 2010. Vi satte også ny Nordisk rekord på speedhopp med 19 formasjoner, og slo også da den gamle verdensrekorden. Uken etter vant vi Norgesmesterskap med stor margin og fikk utdelt Kongepokal for prestasjonen under VM."

FAKTA OM FRIFLYGNING

I artistiskt komponerade program visar två personer upp sig på bild, filmade av den tredje lagmedlemmen. Domarna sätter poäng utifrån hur svåra rörelser hopparna gör, hur precist de utför dem och hur kreativt de har satt ihop sitt program. Förutom de fria hoppen finns obligatoriska, på förhand lottade hopp där alla lag gör samma rörelser.

PERFORMANCE DESIGNS **ZERO**

Cheryl Stearns
NSM Hall of Fame Inductee 2010

"The ZERO performs to my expectations in all weather conditions. ZERO's slow closure rate, in no wind conditions, gives me soft landings. In high winds, I get great penetration and stability.

If I think it - the ZERO does it,"
Cheryl Stearns

Sizes 205 - 215 - 225 - 235 - 245 - 255 - 265 - 275 - 285 - 295 - 305

"DU VIRKER JO ELLERS SOM EN RELATIVT OPPEGÅENDE FYR..?" MER ENN EN GANG HAR JEG FÅTT HØRE DETTE FRA ARBEIDSKOLLEGER OG NYE BEKJENTSKAPER NÅR DE FÅR VITE AT JEG HOPPER FALLSKJERM.

SWEET FREEFLY

CHRISTOPHER ROLSDORPH **TEKST OG FOTO**
ARNE HELGE ANDERSEN **FOTO**

Vel, det nyeste landslaget i freeflying – Sweet Freefly – har en gjennomsnittlig utdanning på masternivå, innehar fast arbeid i solide bedrifter og er på alle måter ressurspersoner i fallskjermnorge allerede. Dette er vel historisk sett det mest atypiske freeflylaget i Norge noensinne. Vi er meget godt rustet til å bredde og utvikle det norske freeflymiljøet, sammen med gutta på 42Freefly (catchy name btw), de kommende årene.

Hovedmålet er VM 2012. Delmålene er

flere, men først og fremst NM, Nordisk og WC 2011. Og selv om vi på alle måter skal gjøre alt vi kan for at det er flere fallskjermhoppere og spesielt freeflyere etter VM 2012, så har vi tenkt til å ha det veldig gøy på veien. Det skal ikke levnes noen tvil om at hoppglede, turglede, tunnelglede og festglede skal gjennomsyre vårt arbeid for å få dette til. Smilet sitter løst og smitter. Dere kjenner oss allerede og vet hva vi står for.

Bruk oss, landslagene er der for deg!

For å nå våre mål er vi avhengig av din hjelp, ditt initiativ og ditt bidrag. Vi arrangerer

Basic (se egen annonse i dette Frittfall), tunnelcamper (Bottrop 29.-31. oktober, Freezone 22.-28 oktober), freeflyskoler, sikkerhets- og utstyrseminarer og besøk akkurat DITT hoppfelt. Vet du ikke om vi kommer til deg? Ta kontakt, inviter oss på besøk til akkurat din happening og vi bidrar med alt vi kan! Du får tilbake opplevelser og minner for livet. Opplevd og skrevet i hjernebarken viktigste hvelv, langtidsmindet, sammen med noen av dine beste venner i en uforglemmelig setting. Sørg for å komme deg på Basic, delta på våre tunnelcamper, ta kontakt for å bli med oss å fly, både i tunnel og i lufta. Søk

STONE COLD FACTS:

- Kristin Karthum Hansen
27 år, 1400 hopp, 6 år i sporten
- Arne Helge Andersen
29 år, 1200 hopp, 8 år i sporten
- Niels Christopher Rolsdorph
35 år, 2800 hopp, 10 år i sporten

erfaring gjennom å dele opplevelsene dine med oss. Vi deler gjerne av våre!

Sweet Freefly er også Norges første freeflylandslag med en kvinne på laget. Kristin er spydspissen innen freeflying i Norge. Jenter; bli med, følg hennes eksempel, DU kan også bli svært god og være med å sette headdownverdensrekord for kvinner (Kristin gjør dette i Arizona i november!) i løpet av få år.

Vi gleder oss til å bidra til at akkurat DU blir en bedre freeflyer!

Sky Design Verksted ligger i Tønsberg og er klar for utstyret ditt

Med ett års syklus på hovedkontroller er det ingen grunn til å vente til våren med å se over utstyret ditt, eller å få reparert ting som har dukket opp i løpet av sesongen. Bli ikke den som må vente til siste liten til våren med å få kontrollert og reparert utstyret ditt for en ny sesong.

Verkstedet til Sky Design har over 25 års erfaring med alle typer fallsjermreparasjoner, modifikasjoner, tilpasning av seletøy, kontroller osv. og er ditt beste valg for å sikre at utstyret ditt er sikkert, oppdatert og luftdyktig.

Med fullt utstyrt maskinpark, kort leveringstid, høy kompetanse og stort utvalg av originale deler blir utstyret ditt tatt vare på i de beste hender.

**Spar tid og penger. Om du har ansvar for klubbutstyret eller det er ditt eget:
Send utstyret direkte til Sky Design Verksted, Elverhøiveien 16, 3113 Tønsberg.**

Sky Design Verksted. Det finnes bare ett.

HEI ALLE SAMMEN!

Sertifikatutstedelser samt fornyelser

Som de fleste vet har vi i NLF hatt utfordringer på medlemskapsseksjonen pga rekonvalesens og ferieavvikling. Nå er imidlertid Inger tilbake igjen og har i første omgang hevet seg over alle kursene som er kommet inn slik at alle elevene våre får sine bevis, og mange av dem også allerede sine A sertifikater. I tillegg har også utstedelser av nye/høyere sertifikater i none grad blitt liggende men alle skal ha fått disse i god tid før dette nummeret av Frittfall kommer ut. Rapporterte tandemhopp vil tas til slutt, men i skrivende stund regner jeg med at vi også her er à jour når dere leser dette.

Hendelser

Vi har hatt flere alvorlige hendelser i sommer men heldigvis ikke mer enn en der skadeomfanget ble estimert til stort, men der vi i skrivende stund har en langt mer optimistisk prognose. Jeg håper jo alltid at vi slipper med store forsikringsutbetalinger for det er ensbetydende med at hopperen det gjelder ikke vil få varige mén i stor grad i hvertfall. Det ble satt ned en granskningskommisjon etter ulykken på Voss 1. juli, og selv om rapporten i skrivende stund ikke er helt klar og anbefalingene fra kommisjonen ikke ferdig utarbeidet, er det hevet over tvil om at hopperen har forsøkt seg på en landing som krever vesentlig mer erfaring enn det han hadde! Samtidig avdekket kommisjonen at FS 4 hoppet som ble gjort inkluderte en A-hopper, samt at hopperen som kom til skade hoppet med kamera og derved brøt SU sine midlertidige regler for hopping med kamera. De to siste forholdene hadde sannsynligvis liten betydning for ulykken men det gir en indikasjon på at man ikke tar så nøye på reguleringer gitt i HB av SU! Det bekymrer for det kan tyde på at oppfølgingen i klubbene kan bli vesentlig bedre enn i dag. Jeg møter ofte argumentasjonen om at SU har fratatt myndigheten fra HI-ene gjennom vingebelastningsgrensene. Disse grensene som SU satte i 2004 har reddet mange liv men de er langt i fra det eneste som HI-er og erfarne instruktører skal og kan følge opp og regulere.

En annen alvorlig hendelse, dog uten skade, hadde vi på Elvenes i Troms under boogien der. En elev skulle ha et 30 sekunders progresjonshopp inklusive marsj. Pga vær situasjonen var det før take off nøye orientert om at det var mulig at de måtte av lavere! Til tross for at det også ble kommunisert fra HM til alle i flyet at det kun ble 4000 fot og at det utspranget skulle være stabilt og kun 10 sek FF, gikk eleven av og kjørte et 30 sek FF med marsj. Det er sannsynligvis unødvendig å skrive at Cypres-en fyrte og at han hang i to skjermer! Men dette er en hendelse til ettertanke og ikke minst at vi må ha svært stort fokus på våre uerfarne hoppere, slik at vi blir sikre på at de oppfatter ordren som gis også når planen for hoppet må endres!

Rapporteringer

Det ser ut til at vi får flere hendelsesrapporter i år i forhold til fjoråret. Hvorvidt antallet hopp i år også øker tilsvarende, vites ikke men i forhold til kvartalsoversikten virker det ikke slik. Jeg er av den oppfatningen at det i utgangspunktet er positivt at det kommer inn flere rapporter. Det verste er at vi underreporterer. For det første benyttes hendelsesrapportene opp mot forsikringsselskapet i den forstand at F/NLF bekrefter at hendelsen har skjedd og hvilket "journalnummer" den har. Det hender imidlertid at vi ikke sitter på rapporter når en skade meldes til forsikringsselskapet. Ofte er det da hendelser der en hopper har slått seg eller tråkket over og lignende, uten behov for å konsultere lege. Det er imidlertid en del som i ettertid allikevel oppsøker lege og får konstatert

Jan Vang
Fagsjef/avd.leder F/NLF

B

Kvestad Bjarne
Ellila Atle
Introna Dan
Holt Lars Kristian
Soldal Dan Morgan
Soldal Kenny André
Brovold Emil
Alsterberg Line
Aspen Anders Bjøntegaard
Mikkelsen Eivind
Asker Frode Rene
Sletten Stein
Cornell Peter Magne
Bernton Espen
Hagen Kristin Evjen
Sønderbye Øyvind
Falck Frøy
Avaldsnes Petter
Johansen Kjetil
Larsen Richart Emanuel
Carlsson Sturla
Flo Even
Eie Martin Espedal
Trelsgård, Audun Magerøy
Johansen Christine
Johannessen Linn Rosemary
Lima Elisabeth
Prestegård Bjørnar
Maubach Caroline
Thorsen Christer
Føleide Thomas Wearne
Eik Håkon

Johnsen Dan
Norheim Øyvind Hansen
Nielsen Tor-Erik
Foss Markus
Bredeli Sondre
Helgedagsrud Tore Andreas
Steemers Kenneth
Ottosen Andreas
Rødset Henrik
Jenssen Heidi
Pettersen Thomas Wilhelm
Ingjær Even
Østensen Karin Fosse
Stokke Anette
Kaslegard Lars Tore
Andersen Svein ffge
Gustad Jo Utne
Eidsør Heidi
Bamberg Yrjan
Lien Rolf-Eirik
Johansen Hilde
Lilledahl Børre
Westgaard Linda Marie
Øyen Pål Reinset
Westbye Ole Petter
Sæterbø Marte Myskja
Hansen Gaute Sten
Fredriksen Lisbet
Hagen Kjetil
Skau Christian
Heiberg Vilhelm
Abrahamsen Caroline
Bjerk Lars-Kristian

C

Dypå Marianne
Lothe Birte Håvåg
Johansen Freddie
Ottestad William
Van Den Bovenkamp Jurn
Nilssen Espen Glad
Krohn Bjørn Kjetil
Mathisen Stig Aleksander
Hines Viggo
Kristiansen Lilly
Bjørnøy Jan Roar
Brasetvik Alex
Folkestad Arne
Hanevold Patrick
Bjørnholm Martin
Andreassen Stian

D

Barstad Dennis
Nordahl Kristian
Fredriksen Stian
Gaarder-Iversen Ørjan Truls

DM2

Goksøyr Øyvind
Lothe Birte Håvåg
Haugland Kjell
Øttestad William
Sele Nikolai
Krogstad Reidar
Bjelde Trond
Mathisen Stig Aleksander
Pedersen Christine
Bryhni Johan
Hines Viggo
Kristiansen Lilly
Plassen Martin
Folkestad Arne
Nyheim Andreas
Andreassen Stian
Gaarder-Iversen Ørjan Truls
Nilssen Espen Glad

I2

Sotberg Marius Stensen
Hennie Annan Forbes
Gaarder-Iversen Ørjan Truls
Breistein Hans-Rasmus

I2AFF

Løken Helene
Henden Harald
Breistein Hans-Rasmus
Sotberg Marius Stensen
Gaarder-Iversen Ørjan Truls

B

Goksøyr Øyvind
Barstad Dennis
Fausa Jan Otto
Ykland Jarle
Mygland Elise
Mæland Anders Opsal
Bjørnholm Martin
Narum Rune
Berntsen Tommi Peder
Mora Carlos Andres
Andreassen Stian
Nilssen Espen Glad

T

Fredriksen Stian
Richardson Andrew Charles
Kristiansen Mikael
Madsen Tor Marius
Breistein Hans-Rasmus
Gaarder-Iversen Ørjan Truls

TD

Mørch Børre Christian

TV

Barstad Dennis
Håland Thomas Einar
Nordahl Kristian
Hustoft Anders Emil
Roska Knut Arne
Nyheim Andreas
Gaarder-Iversen Ørjan Truls
Krogstad Reidar

VEL OVERSTÅTT SESONG – SÅNN OMTRENTLIG

Når du leser dette er det som gjerne defineres som sesongen her hjemme på hell, og de største feltene har avsluttet fulldriften. Men det betyr ikke at fallskjermseongen er over. Noen av dere trosser vær og vind og lar dere ikke skremme av snø og kuldegrader. Andre setter kursen for varmere strøk. Og en del av dere trekker innendørs.

Det er sannsynlig at inntil 75% av dere vil hoppe i utlandet og inntil 45% kommer til å fly i vindtunnel.

Tallenes tale

Tallene jeg refererer til er hentet fra en test-undersøkelse som er gjennomført for å finne ut om det er grunnlag for en mer omfattende spørreundersøkelse blant hoppere her til lands. Denne spørreundersøkelsen hadde til hensikt å få en pekepinn i forhold til hopping i utlandet og flyging i vindtunnel.

Nå lur du kanskje på hvorfor disse tallene skulle være så interessante? Tja, det er kanskje ikke så overraskende at om lag 70% har hoppet i utlandet og at omtrent like mange kommer til å gjøre det i fremtiden også. Eller at ca 40% har flydd i vindtunnel og omtrent like mange er sikre på at de kommer til å gjøre det i fremtiden. At det først og fremst er raskere progresjon som trekker folk til tunnelene. At været er en av de viktigste årsakene til å hoppe utenlands, og at trivsel på feltet oppgis som ett av de aller viktigste kriterier når det skal hoppes.

Hver for seg, og i seg selv, er ikke tallene så interessante. Det skal jeg innrømme. Men satt sammen og sett i sammenheng begynner de å gi mening. De begynner å danne et bilde. De danner et bilde av de meninger, vaner og holdninger fallskjermhoppere har. Ikke hver enkelt – for det er ikke så interessant – men som en gruppe. Og det er uhyre interessant! Ikke bare for meg og resten av styret, fagsjefen, sikkerhets- og utdanningskomiteen, eller for styrene i fallskjermklubbene. Jeg tror det kan være svært så interessant og lærerikt for hver enkelt av dere.

Fakta på bordet

Vi står etter hvert foran et nytt Luftsportting og en ny langtidsplan. Langtidsplanen skal si noe om hva vi vil med Fallskjermnorge. Og grovt sett er det to måter å tilnærme seg fremtidens Fallskjermnorge: a) basert på ukvalifisert synsing, eller b) basert på noe mindre ukvalifisert synsing. Og selv om alternativ "a" ville vært det enkleste, har jeg nok mest lyst til å gå for alternativ "b".

Jeg har etter hvert snakket med tilstrekkelig mange til å konkludere med at ingen kan gi svaret verken på hvem den gjengse fallskjermhopperen egentlig er, hvilke holdninger som rå, eller hva fremtiden bringer. Og det ser ikke ut til at noen har vært i nærheten av å finne svaret på dette før meg heller.

Basert på de positive resultatene fra den lille test-undersøkelsen har jeg konkludert med at det bør gjennomføres en mer dyptgående spørreundersøkelse. På den måten kan vi, både fra forbundets og klubbens side, treffe bedre beslutninger. Dette kan være alt fra måten å drive utdanning til hvilke tilbud det bør legges opp til. Spesielt gjennom å forstå holdninger kan vi kanskje få noen indikasjoner på hva fremtiden vil bringe.

Vi trenger ditt bidrag

For å kunne trekke noen kvalifisert konklusjon er vi helt avhengig av å få en god del svar på spørreundersøkelsen. Når du i løpet av noen måneder mottar en e-post fra Fallskjermseksjonen (fra en Gmail adresse) vil det være med en link til et spørreskjema. Ved å sette av litt av din tid til å svare på skjemaet bidrar du til å gi oss et mye bedre beslutningsgrunnlag for en ny langtidsplan. I tillegg vil det være helt uvurderlig når vi jobber med våre premissleverandører (som for eksempel Luftfartstilsynet, Avinor og europeiske luftfartsmyndigheter).

Resultatet av undersøkelsen vil selvfølgelig bli kjentgjort i Frittfall. Og det i seg selv burde motivere til å bidra, eller?

Ha en god vintersesong! Enten du drar utenlands, trekker innendørs, eller du legger riggen på hylla frem til neste vår.

Thomas Becke
Leder F/NLF

skader som må behandles. Derfor er det bedre å rapportere en hendelse for mye enn en for lite.

Vi har en ambisjon om å utvikle et nytt rapporteringssystem, og selv om det har stått noe i stampe, har jeg forhåpninger om at det om ikke så alt for lenge blir en realitet. I dette vil det bli innbakt en rekke nye parametre som skal rapporteres for å skape et grunnlag for bedre statistikkbehandling og derigjennom skape en bedre sikkerhet for hoppingen. Da mener jeg alle "nestenhendelser" som en skulle ønske ble rapportert inn, men som ikke blir det, fordi ingen av rubrikkene på dagens hendelsesskjema passer. Eksempler på slike er:

Utstyrssjekk avslører feil/manglende påseling, feil lukking, manglende utstyr (ikke skrudd på cypress, m.m.) Hoppere gjør ting som de ikke har sertifikat/tillatelse til å gjøre. Farlig skjermkjøring – men det går bra. Lavtrekk som ikke medfører cypressfyring. Manglende fullført nødprosedyre (flere og flere hopper med LOR og/eller Skyhook og fullfører ikke prosedyren).

I påvente av dette nye systemet ser jeg positivt på at HI-ene innrapporterer slike forhold selv om fritekstfeltet må benyttes for detaljert beskrivelse!

Klubbesøk

Jeg har vært en god del rundt i klubbene i år og som del av det deltok jeg også noen dager på Elvenes boogie i Troms i sommer. Jeg valgte meg Elvenes spesielt for å kunne komme i kontakt med alle de fire nord-norske klubbene på et og samme hoppfelt. Nå ble vel været noe medvirkende til at ikke alle klubbene var like godt representert, jeg føler at jeg hadde stort utbytte av besøket og håper jo det var gjensidig. I hvertfall er Elvenes et sted med stort potensial til å utvikle det man har begynt på i form av noen uker med fulldrift. Kapasiteten i infrastrukturen er der og det skulle også være et betydelig potensial til å tiltrekke seg hoppere langveis fra på linje med Voss og Bømoen. Utlendingene valfarter jo til Nord-Norge for å oppleve naturen og midnattssola, så hvorfor ikke også fallskjermhoppere på en unik Midnight Sun Boogie. Jeg ble i 2005 selv invitert til Solstice i Wasilla Alaska. Selv uten midnattssol, var "glacier jump" og Alaskas natur nok til å få flere hundre hoppere fra hele USA til å reise til Wasilla.

På Elvenes var midnattssola der to av dagene jeg var der, "mygga" var der i hopetall alle dager, HI Tromsø surfet og tryna i vannet en dag. Pakkere fra Estland var hentet inn og pakket skjermen min, og til og med en svensk freeflyer dukket opp! Jeg hadde hyggelig selskap alle dager og kommer gjerne igjen!

Økonomi

I skrivende stund sitter arbeidsutvalget i F/NLF og skriver som blekket spruter på utkastet til ny langtidsplan som skal legges fram for årsmøtet 3. april 2011. En liten lekkasje kanskje, men økonomien er solid i seksjonen og ser ikke for meg at AU vil foreslå noen økning i kontingentene kommende tingperiode, men luftinspektøren som er tilsatt skal delfinansieres gjennom gebyrer og det vil bli spennende lesning når LT sitt utkast til gebyrregulativ for 2011 sendes ut i november/desember.

Tilsetting av en ny Flyoperativ inspektør med arbeidsfelt luftsport

Jeg har tidligere skrevet at jeg har vært noe skeptisk til at det skulle opprettes en stilling i Tilsynet som flyoperativ inspektør med arbeidsfelt luftsport. Nå når Arild Rasmussen mangeårig HI i Bodø FSK er tilsatt ser jeg imidlertid lysere på fremtiden. Jeg tror at hans erfaring og kunnskaper om drift av fallskjermklubb gjennom mange år i sporten, vil bidra positivt til en enklere hverdag for luftsportsutøvere. Selv om det fortsatt er mange mørke byråkratiske EASA skyer i 2012 horisonten. Jeg vil imidlertid ønske Arild velkommen og regner med at vårt samarbeid blir like bra som det har vært mellom oss med han som HI i Bodø FSK!

NM 2010

Jeg har akkurat kommet hjem fra Norgesmesterskapet som ble gjennomført på Voss. Værgudene var litt "på og av" men vi fikk gjennomført mange runder i alle klasser og NM ble ledet av en myndig og rolig "Meet Director" – Anders Flatlandsmo. Alle lagene virket fornøyde, dommerne hadde mye å gjøre og leverte bra. Våre internasjonale dommere Anna Maria Lund og Steinar Lillås var forsterket med Manuel fra Portugal. Vandresverdet ble vunnet av Tønsberg, Skydesigns vandrepokal (in absentia) ble vunnet av Polaris og HM Kongens pokal gikk til 42free fly. Alt i alt et godt gjennomført mesterskap. Imponerende også av Scandinavilov både å vinne rekruttklassen og sølv i åpen klasse. Gorm sin skade under den offisielle treningen var det eneste skår i gleden under NM. Jeg ønsker han god bedring og håper han kommer seg fort på beina igjen og at jeg ser han tilbake på feltet neste sommer! Med håp om en fin fallskjermhøst!

IDRETTSNYTT

VM

Da er VM over for denne gang. Norge hadde fire deltagende lag. Den beste prestasjonen kom i Freefly Open hvor 42 Freefly med Derek Broughton, Bent Onshus og Marius Sotberg kom på en sterk femteplass av 12 lag.

I 4-way open (FS4) kom X3M4S med Marianne Nordlund, Tore Granmo, Yngve Haugom og Kjetil Nordin med Dennis Barstad på video på en fjortendeplass av 19 lag. I 4-way Female kom Norge med Trude Sviggum, Ellen Burchardt, Sissel Finnseth og Kristine Willandsen med Gudrun Rokne på video på en femteplass av åtte lag. For å få en gyldig konkurranse i 8-way open ble Norge og Kazakhstan sponset med påmelding og Norge endte her på en fjerdeplass av fem lag.

For komplett resultatliste vises til <http://www.omniskore.com/comp/2010/wc/>

Knut A. Lien
Landslagssjef

REKRUTTLAG

I løpet av vinteren vil F/NLF foreta et uttak av et rekruttlag i FS4 slik at dette er klart før neste sesong. Dette er ment å være et springbrett videre mot landslaget når en eller flere av disse etter hvert legger opp. Vi vil komme tilbake til datoer med mer for uttaket, men er du interresert i dette vil vi gjerne at du allerede nå sender en CV til knut@fallskjerm.no hvor du forteller hvorfor akkurat du er rett person på et slikt lag.

PARA GEAR'S
GOT IT
IN STOCK
READY
TO SHIP

EQUIPMENT COMPONENTS

RED HOT & NEW!

NEW!

ACCESSORIES

INSTRUMENTS

www.PARAGEAR.com 3839 West Oakton Street
All Major Credit Cards Accepted. Skokie, Illinois 60076 USA
PHONE: 847-679-5905
FAX: 847-679-0844

FOUNDING MEMBER

OUT OF STOCK
READY TO SHIP

GEAR
READY

Royal Lens THE ORIGINAL LOW-PROFILE
WIDE WIDER WIDEST

THESE LENSES WERE ORIGINALLY DESIGNED FOR THE SKYDIVER IN MIND WITH A LOW PROFILE PHYSICAL DESIGN CREATING LESS RISK OF LINE SNAGS, AND A LARGE IMAGE AREA WITH ABSOLUTELY NO VIGNETTE*!

ROYAL LENS USES THE STRONGEST GLASS ON THE MARKET FOR LENSES IN THEIR CLASS. * "NO VIGNETTE" ON SINGLE CCD AND HD CAMCORDERS NOT USING A STEP-UP ADAPTER RING.

2010-2011 CATALOG

GIFT CERTIFICATES AVAILABLE FOR ALL OCCASIONS AND FOR ANY AMOUNT!

**SERVING THE WORLD
FOR OVER 50 YEARS!**

Para Gear
EQUIPMENT COMPANY

GoWear i Europa

Amerikanske GoWear fallskjermt-skjorter blir nå tilgjengelige i Europa gjennom et selskap drevet av Adrian Bond i England. Det har alltid vært stor interesse for produktene i Europa, men høye forsendelseskostnader har gjort det vanskelig å få tak i dem. Nå vil du kunne få tak i t-skjorter som klassikeren "Jumps from Perfectly Good Airplanes" via den engelske websiden go-wear.eu.

Sjekk også ut de kule julekortene du kan bestille! go-wear.eu.

Yes, remember really do know how to fly!
Happy holidays!

Gamle Thor "Torpedo" Pedersen fyller 75 i desember

Veteranene FSK var der for å glede Thor i juli og hoppet fin demo (egentlig en forsinket 70 års presang!) for den gamle HI-en og Æresmedlemmet i Ikaros FSK, fagkomitemedlemmet og herlige humørhopperen, ved hans hjem Skeimo i Nissedal. Fra venstre Stig Bjørneberg, Torpedo Pedersen, Olaf Olsen og Odd Møller.

FS-leire i Empuriabrava

Inner Rhythm Coaching er FS skolen i Empuriabrava, og drives av Pete Allum og kona Anne Maxwell. De har blant annet knyttet til seg Lise Nansen.

I høst blir det organisert en serie FS-4 treningsleire for lag og individuelt hoppere som ønsker intensiv oppfølging for å bedre ferdighetene. Trenerne er verdenskjente, og vil delta to til to eller tre til en. Leirene vil gå over fem dager, og målet er å få 40 treningshopp og en seksrunders konkurranse. Trenerne vil rotere i gruppene. Det er begrenset med plasser, så sjekk ut innerrhythmcoaching.com raskt!

Feiring av B-sert

ØYVIND SØNDERBYE TEKST
TOM ERIK TANUM FOTO

Feiring av B-sert kan gjøres på mange måter...

Noen tar en skikkelig fest, mens andre, sånn som meg, synes det er bedre å ta noen hopp fra AS350 helikopter!

Iguazu falls

LUCIANO BACQUÉ, PETERPANFILMS.COM Foto
Boogie i Catarataz, Iguazu, Argentina.
Hvor var du?

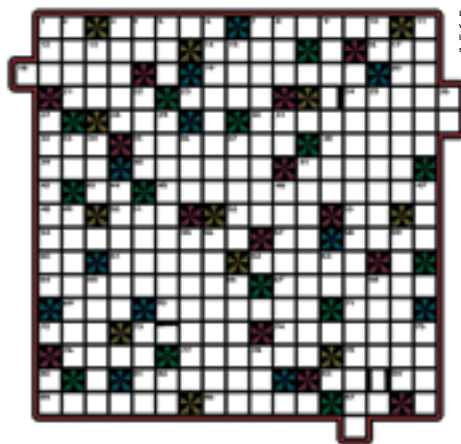

Kjempetrøbbel

World Team som har arrangert storformasjonsrekorder med militær løftekraft i 15 land har havnet i en konflikt med en ny organisasjon, P3. WT har ligget i forhandlinger med Forente Arabiske Emirater om å kjøre neste verdensrekord på 500 mann fra deres herculesfly. Nå viser deg seg at P3 også forhandler med FAE, og at araberne ikke har klart å bestemme seg for hvilken hest de skal satse på. En thriller utspiller seg i storformasjonsmiljøet, følg med...

Kryssord

Landslaget har en del lange flyturer i løpet av et år. På vei til Basic 2010 fylte Marianne og Kjetil tiden med å lage kryssord til de andre på laget. Resultatet får dere servere i Frittfall.

VANNRETT:

1. Krikkelig gymnas
3. Gud
7. Håndskat
14. Sesongekstrem
16. Speltyr
18. Kvalitet
19. 25
20. Siv
21. Hallens FS-hopper
23. Sønn
24. Høst
28. Odde
30. Eke-Holte (vdt)
31. Russisk etterretning
35. Greek Bokstav
36. Marianne og Henrik reiser til Italia for å...
39. Kabblerutal
40. Sønner
41. Tett preposisjon
43. Toppung
45. Nedsløring

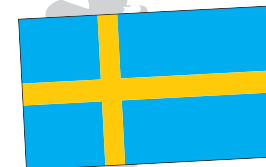
Kryssord #2/2010

Den dyktige vinneren av kryssordkonkurransen hadde klekket ut løsningsordet spektrofotometer. Siden Vegard Sandstrak i Bodø ikke bare hadde rett løsningsord, men også var den eneste vinner han begge premiene! Vegard, plukk ut en hettegenser hos SpotOn.as, og løp i postkassen for å hente DVD-en "Shrink the City to a light" med Shaun Bartlett.

Demo(nstrasjon)

Observer under demohopping for Nordisk Kadettstevne 2010 på Krigsskolen i Oslo:

Hans Kristian Abell hopper med det svenske flagget og "velger" å fly inn kun med halve flagget ute. Kan det være i protest mot de lave slotprisene og mistanke om stor hopplekasje til Svergie?

Kongen av Skydive Bjorli har passert 5000 hopp!

Lørdag 31. juli hoppet Håvard Rognerud sitt hopp nummer 5000 over Lesja Fallskjermklubbs perle - Luftslottet på Bjorli.

På vei opp i flyet hadde jubilanten med seg Frittfalls utsendte freelance journalist. "Det som e så artig veit du HC, det e at i he gjort dei fleste tå hoppa her på Bjorli. Um i tella itte, så e ca fæmhondre ta døm i utlandet. Flesteparten tå dei 4500 resterande e her! Det ekkje gale, gut?" Journalisten forlater klubbens 206 i 5000 fot og trekker skjerm momentant. Vi møtes igjen i 1500 fot på run og jubilanten exiter i en beinstrak X med sin eldgamle Vector I og Parafil 282 rett over klubbhuset. Presisjonslandingen sitter midt på tarmac som vanlig til stor applaus fra dagens klubbmedlemmer.

Takk for alt du gjør for klubben vår Håvard!

Hilsen medlemmene i Lesja FSK.

DATA PÅ HÅVARD:

- Første hopp 1983 på Hærens Jegerskole
- Var med å stifte Lesja Fallskjermklubb i 1988
- Ivrig idrettsmann innen Presisjonsshopping og Paraski
- Klubbens styreleder i noen år
- Klubbens Hovedinstruktør i en årrekke

Boogiebryllup!

Hildur Wanum (62) og Gunleik Lindheim (69) ble smidd i hymens lenger 24. juli – under Morilleboogien. Alle deltagende Veteraner ble innbudt i bryllup! Vi stiller oss i mengden av gratulanter!

Brainlock

Hørt under befaring av landingsområde på Krigsskolen i Oslo i forbindelse med demohopping for Nordisk Kadettstevne 2010:
Hans Kristian Abell (eksaminator og konstituert HI OFSK):
- Er det greit at jeg legger igjen stæsjet mitt her? Jeg mener: kommer vi tilbake hit?

Bort-sprungen norrman

SKYDIVE2010.BLOGSPOT.COM FAKSIMILE

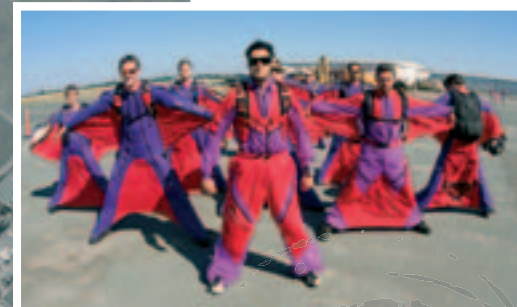
"Efter att Alex Pedersen, medlem av laget Legacy, varit borta 5 h på en lätt joggingtur i skogen bildades snabbt en Sökpattull och polisen kontaktades.

Dock återfanns han bara några minuter efter att första bilen gett sig av från Gryttjöm. Han var otroligt blöt men inte speciellt bekymrad över sin långa tur som enligt han själv "bara" var 5 h lång."

Team Ill Vision,
Rocking i Lodi, CA

IVAN VAN DER SCHOUW FOTO

Fugletitting

Reidar Krogstad rapporterte om at det krydde av småbeist da han var innom storkeredet forleden. Grattis med nytt F/NLF medlem!

CYPRES 2
Made in Germany

JARLSBERG, PERLEN I VESTFOLD!

JARLSBERG ER ET HOPPFELT
HVOR VI HAR EN GOD MIX AV
ALLE HOPPERE OG NIVÅER;
MAGE, FREEFLY OG WINGSUIT.

LISBET FREDRIKSEN **TEKST**
TROND TEIGEN **FOTO**

I år har vingenes mestere Terje og Linn rekruttert mange nye vingehoppere. Det er gått mang en bestilling av phantom 3 til USA. Så neste sesong satser vi på mye bra flokking av vingemenn og kvinner.

Onsdagshopping har også blitt en tradisjon der Carl-Erik Tuv og Kjartan Reithaug har organisert større FS-grupper. Jarlsberg huser også mange freeflyhoppere, og de bare vokser! Det ble satt headdown rekord i juli med seks mann... Ingen kvinner på den, men de lusker i bakgrunnen så det fikser vi neste sesong gutta.

Denne sesongen har vi fått en ny

pilot i klubben, og stiller derfor med tre dyktige karer som veksler på å fly vårt eminente fly, Twin Ottern. Birger har blitt tatt godt i mot av Ivar og Agnar og vi i klubben setter stor pris på dere!

Vi har denne sesongen arrangert full gass helg med stort hell. Billigere slotpriser jo mer du hopper. Absolutt verdt å få med seg. Det er forststatt en full gass helg igjen denne sesongen, så kom og hopp! I tillegg har vi hatt fantastiske innhopp på blant annet Karlsvika med trackinghopp over sjøen og hopp and pop over Husvik.

Landslagene i FS og FF har vært hos oss, utrolig nyttig og morsomt. Dette er muligheter absolutt flere bør henge seg på, uansett nivå. Tusen takk til dere!

Årets hawaiiifest ble som forventet legendarisk bra og vil være en årlig

begivenhet, dog uten menneskelige pyramider... Her ble det servert grillmat og pulserende rytmer helt til sola sto opp og litt til... Dette er også en genial mulighet for folk fra land og strand til å bli kjent.

Klubbens målsetning for 2010 var å

øke
antall
hopp, samt
være et mer
effektivt hoppfelt.
Fra sesongstart til midten
av august hadde vi økt
antall elever fra 2009. Vi
har i år utdannet 65 nye
fallskjermhoppere - hvorav
mange er på full fart mot A-
og B-sertifikat. Velkommen
alle sammen! I tillegg ligger
vi godt an med tanke på
tandem, da vi til nå har gjort
litt over 650 tandemhopp.
Utrolig moro! Med en nær
fullbooket tandemliste ut
sesongen, og ikke minst drift
ut oktober gjør at vi satser
på å øke totalt antall hopp
fra i fjor.

Vi som hopper
på Jarlsberg har et
brennende ønske om at
enda fler skal komme til oss.
Jo flere folk, jo mer effektive
kan vi bli, ergo mer hopp og
mer morro! Jeg har vel fått
med meg at enkelte synes
ting går saaakte og at antall
løft er for lite. Eneste måten
vi får opp flere løft og faktisk
kan gå back to back hele
dagen er at du som sitter og
irriterer deg over tregheten
faktisk tropper opp selv.
Mulighetene ligger i våre
egne hender, men det hjelper
ikke å se på.

Hoppfeltet ligger kun
en time unna Oslo, via
nydelige veier og masse
laserkontroller. Kremt...

Våre gode hoppvenner på
Voss har nå stengt for i år,
mens Æra har drift til midt

i september. Det betyr at
alle som ønsker å hoppe ut
oktober bør ta turen til oss.
Vi disponerer et stort fly,
plass til 20, som skriker etter
back to back løft!

Sesongen nærmer seg
slutten, men vi har forstatt
mange hoppdager igjen.
Sjekk terminlista vår på
hoppfallskjerm.no, og bli
blant annet med på ny
full gass helg i midten av
september.

Takker alle for en
herlig sesong så langt, og
takk til Æra og Voss for
fantastiske arrangementer!
Nå er det deres tur å ta med
hoppere til oss! Det gjelder
selvfølgelig hoppere fra hele
landet.

2010
sept-dec

upcoming events

- 18.-19. Sept **National League FS**
- 25.-26. Sept **Hot Weekender - Regan's Group**
- 30.-3. Oct **16-way Trophy Empuriabrava**
- 8.-12. Oct **Spanish Nationals FS Open**
- 23.-24. Oct **Hot Weekender - Regan's Group**
- 6.-7. Nov **National League FS**
- 20.-21. Nov **Hot Weekender - Regan's Group**
- 25.-2. Jan **X-Mas Boogie - 2010**

x-mas boogie
empuriabrava
25.-2. Jan

www.skydiveempuriabrava.com
info@skydiveempuriabrava.com

sector aéroclub, s/n
17487 empuriabrava (elrona)

tel. +34 972 450 111
fax +34 972 450 749

NIMBUS FALLSKJERMKLUBB,

HVEM ER DET TENKER DU?

JODA, VI ER EN LITEN FALLSKJERMKLUBB SOM
OM GJERNE ØNSKER OSS FLERE FALLSKJERMHOPPERS.

ØYVIND SØNDERBY **TEKST**
TOM ERIK TANUM **FOTO**

Klubben ble stiftet i 1973, og holder til på Rygge flyplass, kun 45 minutter fra Oslo. Der hopper vi i helgene og forsøker også å få til noe på ukedagene hvis det er nok folk som melder seg.

Klubben har et Cessna 206 hoppfly i eget eie som løfter 6 hoppere av gangen. Hopperne våre spenner fra A og oppover. Vi har også kursing av elever, med linekurs. I år har vi holdt 2 kurs. Denne sesongen har også noen tandemelever fått luftet seg. Demohopp blir det også i ny og ned. For noen uker siden fikk vi ordnet hopping fra helikopter. Det viste seg å være populært!

Vi kunne godt tenke oss å bli flere hoppere på Rygge, og kanskje kan du tenke deg å hoppe sammen med oss? Det er ikke noe problem, men et par ting må på plass. Du må være Norsk statsborger og så må du ha et ferdselskurs for å kunne oppholde deg på flyplassen. Ta kontakt med oss hvis du er interessert. Send oss en epost: post@nimbusfsk.no

I fjor lanserte vi også en ny hjemmeside. Denne åpner for flere nye avanserte funksjoner. Siste nytt nå er at brukerne selv kan laste opp bilder. Ta en titt da vel... adressen er www.nimbusfsk.no

Så hva venter du på? Vi har snille priser og blide medlemmer. Velkommen skal du være!

ØYVIND SØNDERBY **FOTO**

Skydive Spain

CHRISTMAS BOOGIE

18 DEC - 2 JAN

FREEFLY - FORMATION SKYDIVING - WINGSUIT
INTERNATIONAL COACHES
& LOAD ORGANISERS

NEW! TRACK DAYZ

WITH JIM HARRIS

9 - 10 OCT & 20 - 21 NOV

SAFE FLIGHT SCHOOL CANOPY COURSES

15 - 17 OCT & 17 - 19 DEC

USPA INSTRUCTOR RATING COURSES

TANDEM - COACH - AFF

WWW.INSTRUCTORSACADEMY.COM
SEPT/OCT & DEC DATES AVAILABLE

TURBINE
15-PLACE
DORNIER G92 TO
4600M EVERY LIFT
ACCOMMODATION
FROM 14€ PPPN*
JUMP IN THE SUN
WITH US THIS
WINTER!

CHECK OUT OUR NEW WEBSITE...

www.skydivespain.com

Aerodromo la Juliana, Baños de la Milician, Sevilla, (Spain) +34 687 726303 info@skydivespain.com FACEBOOK: Skydive Spain

DESIGN BY HOLLYKILLAM@GMAIL.COM

FLYSHOW ANDENES

REIDAR KROGSTAD **TEKST**

AKSEL SCHREINER BRAKESTAD **FLYFOTO**

KENNETH PETTERSEN **BAKKEFOTO**

Hauptinstruktor inviterte på hopping fra DC-3. Vi tenkte på saken. Og vi dro vestover. Noen med fly. Og noen med ferga. Der land møter hav. Og der vær møter land. Vi lette etter hull i skyene. Og det tok nesten en time. Men det kom. Og vi hoppa. Landa foran hundrevis av tilskuere. Og vi ble dagens helter. Så dro vi hjem. Og fornøyde var vi. Nok en gang.

The lucky nine som gikk ut døra: Torbjørn, Fred, Ståle, Smiley, Marius, Pål, Reidar, Dag Eirik og Espen.

-
- Nytt komplett utstyr fra \$5900*
 - Forhandler for alle de største produsentene
 - Eget verksted for reparasjon og vedlikehold

SPOT ON — DIN TOTALLEVERANDØR PÅ FALLSKJERMUTSTYR

*Prisen inkluderer nytt, custom seletøy, hovedskjerm, reserveskjerm og Cypres2.

Prisen gjelder tom.31.12.10 ved levering i USA ex.moms og frakt.

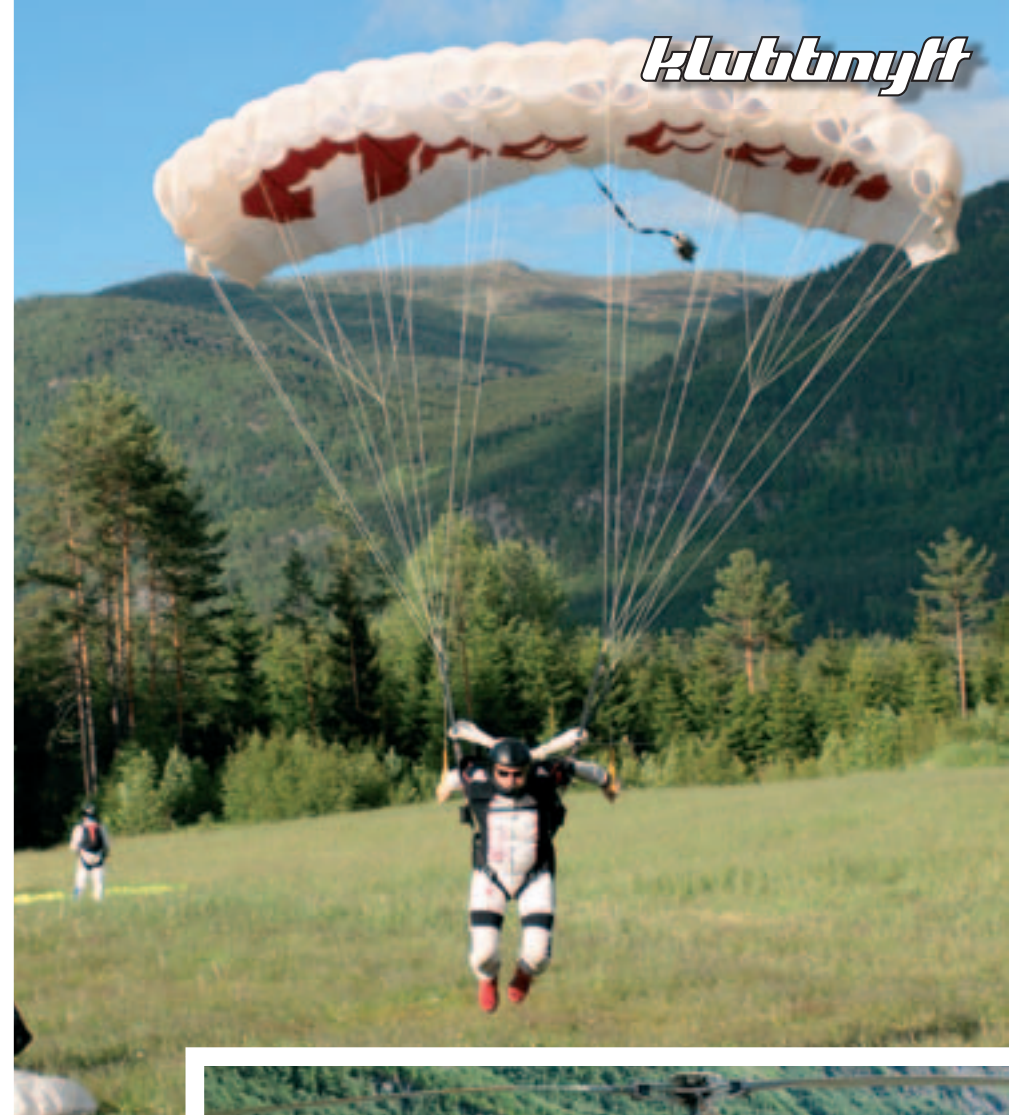
Dronningensgate 13 PB 670 Sentrum 0106 OSLO, Norway
(+47) 97 100 600 info@spoton.as www.spoton.as

VOSS FSK I SOMMER

ABSOLUTT INGEN TEKST
ANDREW LOVEMORE FOTO

B RETURADRESSE: F/NLF, Postboks 383 Sentrum, 0102 Oslo

YDIVES BETTER GEAR BETTER VALUE BETTER SKYDIVES BETTER

WINNERS
FLY
AERODYNE

4W & 8W FS: Aerodyne Cypres Maubeuge (France)

CF rotation: Russian Wolves (Russia)

Female 4W FS: bodyflight Bedford (United Kingdom)

CF rotation (France)

Freefly: Aerodyne XP (USA)

Freestyle (USA)

CF sequential (France)

www.flyaerodyne.com